

Briselē, 2024. gada 9. februārī
(OR. en)

6241/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0035(COD)

COPEN 60
DROIPEN 25
FREMP 69
CYBER 36
ENFOPOL 61
JAI 199
CODEC 404

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 7. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 60 final
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVAI par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI (pārstrādāta redakcija)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 60 *final*.

Pielikumā: COM(2024) 60 *final*

Strasbūrā, 6.2.2024.
COM(2024) 60 final

2024/0035 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

**par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un seksuālu
vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu apkarošanu, un ar kuru aizstāj
Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI (pārstrādāta redakcija)**

{SEC(2024) 57 final} - {SWD(2024) 32 final} - {SWD(2024) 33 final} -
{SWD(2024) 34 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Komisija 2020. gada jūlijā nāca klajā ar ES stratēģiju efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu (turpmāk “stratēģija”). Šajā stratēģijā ir izklāstītas astoņas iniciatīvas, kuru mērķis ir nodrošināt, lai tiktu pilnībā īstenots un, ja nepieciešams, vēl sīkāk izstrādāts tiesiskais regulējums, kas paredzēts seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas apkarošanai. Vienlaikus tās mērķis ir stiprināt tiesībsardzības iestāžu reakciju un veicināt daudzu ieinteresēto personu centienus saistībā ar prevenciju un izmeklēšanu, kā arī palīdzību cietušajiem un pārcietušajiem pieaugušajiem.

Jo īpaši stratēģijā atzīts, ka ir jānovērtē, vai pašreizējais ES krimināltiesību regulējums, proti, Direktīva 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu (turpmāk “direktīva”), vēl ir piemērots mērķim, ņemot vērā pēdējo desmit gadu sociālās un tehnoloģiskās izmaiņas. Direktīva tika pieņemta, lai noteiktu minimālos standartus, atbilstīgi kuriem novērst un apkarot šos īpaši smagos noziedzības veidus, kas vērsti pret bērniem, proti, cietušajiem, kuriem ir tiesības uz īpašu aizsardzību un aprūpi. Ar to paredzēti minimālie noteikumi noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai attiecībā uz bērnu seksuālu izmantošanu, kā arī minimālie standarti rezultātīvākai izmeklēšanai un saukšanai pie kriminālatbildības, palīdzībai un atbalstam cietušajiem, kā arī seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas novēršanai.

Lai novērtētu direktīvas īstenošanu, 2022. gadā Komisija veica izvērtējumu par iespējamām leģislatīvajām nepilnībām, paraugpraksi un prioritārajām darbībām ES līmenī. Pētījums parādīja, ka tekstā ir iespējami uzlabojumi: tajā tika uzsvērtā atsevišķu direktīvā izklāstīto definīciju neskaidrība un problēmas saistībā ar izmeklēšanu un nodarījuma izdarītāju saukšanu pie kriminālatbildības. Pētījumā tika paustas bažas par to, cik strauji tiešsaistē ir vērsusies plašumā apmaiņa ar materiāliem, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, un kā pieaugušas nodarījumu izdarītāju iespējas slēpt savu identitāti (un nelikumīgās darbības), jo īpaši tiešsaistē, tādējādi izvairoties no izmeklēšanas un saukšanas pie kriminālatbildības. Visbeidzot, pētījumā konstatēts, ka gan pieaugošā bērnu klātbūtne tiešsaistē, gan jaunāko tehnoloģiju attīstība rada problēmas tiesībsardzības iestādēm, vienlaikus radot jaunas vardarbības iespējas, ko nepietiekami aptver pašreizējā direktīva.

Pētījumā arī secināts, ka dalībvalstīs spēkā esošie dažādie tiesiskie regulējumi attiecībā uz izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības nenodrošina seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas rezultātu apkarošanu visā ES, jo īpaši tāpēc, ka nav pietiekami noteikta kriminālatbildība par nodarījumiem, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu un kas veikti, izmantojot jaunas un topošas tehnoloģijas. Visbeidzot, tajā uzsvērts, ka dalībvalstu centieni novērst seksuālu vardarbību pret bērniem un palīdzēt cietušajiem joprojām ir ierobežoti, tiem trūkst koordinācijas un nav skaidra to rezultativitāte. Lai novērstu īstenošanas trūkumus, Komisija veica izpildes panākšanas pasākumus, vajadzības gadījumā uzsākot pārkāpuma procedūras. Tajā pašā laikā izvērtējums skaidri parādīja, ka ES līmenī ir nepieciešams atjaunots tiesiskais regulējums.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir nepieciešama direktīvas mērķorientēta pārskatīšana, lai:

- nodrošinātu, ka par visiem seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas veidiem, tajā skaitā tiem, ko veicina vai atvieglo tehnoloģiju attīstība, tiek noteikta kriminālatbildība,
 - nodrošinātu, ka valstu noteikumos par izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības tiek paredzēta rezultatīva seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas apkarošana, ņemot vērā jaunāko tehnoloģiju attīstību,
 - uzlabotu gan prevenciju, gan palīdzību cietušajiem un
 - veicinātu labāku koordināciju seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanā un apkarošanā visās dalībvalstīs un valsts līmenī — starp visām iesaistītajām personām.
- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ar šo priekšlikumu tiek pilnveidoti pašreizējie direktīvas noteikumi, un tas ir iesniegts saistībā ar ES 2020. gada stratēģiju efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu.

Priekšlikums papildina citas ES iniciatīvas, kas tieši vai netieši aplūko to problēmu aspektus, kuras saistītas ar nodarījumiem seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas jomā. Šīs iniciatīvas ir:

- Direktīva 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus,
- Direktīva 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību,
- Regula (ES) 2021/1232 par pagaidu atkāpi no konkrētiem Direktīvas 2002/58/EK noteikumiem attiecībā uz tehnoloģiju izmantošanu, ko veic numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, lai apstrādātu persondatus un citus datus nolūkā apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē, un nesen pieņemtais priekšlikums par pagaidu atkāpes termiņa konkrētu pagarinājumu¹, un
- priekšlikums regulai, ar ko paredz noteikumus seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai.

Ar pēdējo minēto dokumentu varētu ieviest pienākumu tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem uzņemties atbildību par to bērnu aizsardzību, kuri izmanto to pakalpojumus un var ciest no seksuālas vardarbības pret bērniem tiešsaistē. Ierosinātā regula pamatojas uz direktīvu attiecībā uz definīcijupar to, kas ir noziedzīgs nodarījums, jo to veido seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli un uzmākšanās. Direktīva ir krimināltiesību pīlārs, uz kuru balstās ierosinātā regula.

Abi instrumenti varētu stiprināt viens otru, lai kopīgi nodrošinātu vispusīgāku reakciju uz noziegumiem, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu gan bezsaistē, gan tiešsaistē. Galvenais, svarīga nozīme dalībvalstu darbību atbalstīšanā gan šajā priekšlikumā paredzētās prevencijas, gan cietušajiem sniedzamās palīdzības jomā varētu būt arī ierosinātajā regulā paredzētajam ES centram seksuālas vardarbības pret bērniem

¹ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1232 attiecībā uz pagaidu atkāpi no dažiem Direktīvas 2002/58/EK noteikumiem nolūkā apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē (COM(2023) 777 final, 30.11.2023.).

novēršanai un apkarošanai (turpmāk “ES centrs”). Lai gan ES centrs sniegtu atbalstu tiesībsardzības un tiesu iestādēm, nodrošinot kvalitatīvākus ziņojumus, tas neietekmē pienākumu pašreizējo sadalījumu starp Eiropu, *Eurojust* un valstu tiesībsardzības un tiesu iestādēm.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar attiecīgo Savienības politiku, jo īpaši ar turpmāk minēto.

- Tas papildina ES tiesisko regulējumu, ar ko tiek regulēti digitālie pakalpojumi, jo īpaši nesen pieņemto Digitālo pakalpojumu aktu². Digitālo pakalpojumu aktā risināts jautājums par tiešsaistes pakalpojumu sniedzēju atbildību saistībā ar nelikumīgu saturu, kas izplatās to pakalpojumos. Šis priekšlikums nodrošina, ka konkrēta veida nelikumīga satura — proti, seksuālas vardarbības pret bērniem tiešsaistē — definīcija tiek atjaunināta un piemērota, lai nodrošinātu rezultatīvu rīcību mūsdienu un rītdienas digitālajā pasaulē, vienlaikus uzstājot arī uz izpratnes veicināšanu un izglītošanu. Tādējādi priekšlikums pilnībā papildina ES stratēģiju “Bērniem labāks internets”.
- Tas ir saskaņā ar priekšlikumu direktīvai par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu un papildina to. Šā priekšlikuma mērķis ir noteikt minimālos standartus attiecībā uz nodarījumu un sankciju definēšanu saistībā ar vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē visā ES, šajos noziegumos cietušo aizsardzību un tiesu iestāžu pieejamību, cietušo atbalstu un prevenciju, kā arī koordināciju un sadarbību starp visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
- Tas ir saskaņā ar priekšlikumu par Cietušo personu tiesību direktīvas pārskatīšanu, kurā paredzēti mērķorientēti grozījumi, kuru mērķis ir nodrošināt, lai cietušie varētu pilnībā izmantot savas tiesības ES.
- Tas ir saskaņā, jo īpaši izpratnes veicināšanas un izglītošanas komponentu ziņā, ar ES jaunatnes stratēģiju 2019.–2027. gadam, kurā atzīts, ka jaunieši ES saskaras ar konkrētām problēmām un ka viņu iespēju veicināšana, tajā skaitā ar izglītības palīdzību, ir ļoti svarīga, lai palīdzētu viņiem sekmīgi risināt šādas problēmas.
- Tas ir saskaņā arī ar vispārējo ES stratēģiju par bērna tiesībām, kuras pieņemšana 2021. gadā ļāva izveidot visaptverošu ES politikas satvaru bērnu tiesību un bērnu aizsardzības jomā. Komisija plāno to papildināt ar Komisijas ieteikumu par integrētām bērnu aizsardzības sistēmām.
- Tas ir saskaņā arī ar Eiropas Garantiju bērniem, kuras mērķis ir novērst un apkarot sociālo atstumtību, garantējot trūcīgiem bērniem (tajā skaitā tiem, kas nāk no nedrošas, vardarbīgas un agresīvas ģimenes) faktisku piekļuvi virknei pamatpakalpojumu, piemēram, izglītībai, veselības aprūpei un mājoklim.
- Tas ir saskaņā ar principu “nenodarīt būtisku kaitējumu” attiecībā uz to, ka netiek atbalstīta vai īstenota saimnieciskā darbība, kas attiecīgā gadījumā rada būtisku kaitējumu jebkuram vides mērķim Regulas (ES) 2020/852³ 17. panta nozīmē, jo

² Regula (ES) 2022/2065 par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1–102. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

direktīvai nav negatīvas ietekmes uz šiem mērķiem. Tas ir saskaņā arī ar Eiropas Klimata aktā⁴ izvirzīto klimatneitralitātes mērķi.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Ar šo priekšlikumu pārstrādā Direktīvu 2011/93/ES. Tāpēc tas balstās uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 82. panta 2. punktu un 83. panta 1. punktu, kas ir Direktīvas 2011/93/ES juridiskais pamats. Abi juridiskie pamati ļauj Eiropas Parlamentam un Padomei, pieņemot direktīvas, attiecīgi paredzēt minimālos noteikumus, kas vajadzīgi, lai veicinātu tiesas spriedumu un lēmumu savstarpēju atzīšanu un policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās ar pārrobežu dimensiju (aspektu), kā arī minimālos noteikumus noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai bērnu seksuālas izmantošanas jomā.

• Valstu atšķirīgās nostājas

Attiecībā uz valstu atšķirīgajām nostājām šajā priekšlikumā ir ievērota līdzīga pieeja kā pašreizējā direktīvā.

Saskaņā ar 3. pantu Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Īrija var paziņot, ka vēlas piedalīties šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā.

Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā (Nr. 22) par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā priekšlikuma pieņemšanā un Dānijai šis priekšlikums nav saistošs un nav jāpiemēro.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas nodarījumu pārrobežu raksturs, ar ko pamatota direktīvas pieņemšana, pēdējā desmitgadē, pieaugot tiešsaistes tehnoloģiju izmantošanai, kas palīdz nodrošināt, atvieglo un pastiprina šādu nodarījumu ietekmi, ir kļuvis vēl pamanāmāks. Lai nodrošinātu gan nodarījuma izdarītāju faktisku saukšanu pie kriminālatbildības, gan cietušo aizsardzību visā ES, šajā priekšlikumā ir paredzēts noteikt kopējus minimālos standartus nodarījumu un sankciju līmeņu definēšanai, jo tas ir mērķis, ko dalībvalstis nespētu sasniegt atsevišķi un ko var tikai sasniegt, rīkojoties ES līmenī. Turklāt, ņemot vērā šo noziegumu tiešsaistes dimensiju, kas ir kļuvusi arvien ievērojamāka, un nepastāvēt kopējiem noteikumiem, dalībvalstis nevarētu rezultatīvi i) novērst tādu nodarījumu izdarīšanu savā teritorijā, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem, ii) izmeklēt noziegumus ar pārrobežu dimensiju, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem, un saukt pie kriminālatbildības par to izdarīšanu, kā arī iii) apzināt cietušos un sniegt tiem atbilstošu palīdzību. Tādējādi priekšlikumā ir pilnībā ievērots Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 3. punktā noteiktais subsidiaritātes princips.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1.–17. lpp.).

- **Proporcionalitāte**

Lai rezultatīvi novērstu galvenos trūkumus, kas konstatēti minētās direktīvas īstenošanā un izvērtēšanā, ar šo priekšlikumu paredzētās direktīvas izmaiņas ir ierobežotas un mērķorientētas. Saskaņā ar ietekmes novērtējumu ierosinātās izmaiņas attiecas tikai uz tiem aspektiem, kurus dalībvalstis nevar apmierinoši sasniegt vienas pašas. Galvenais, lai sasniegtu mērķi — apkarot pārrobežu seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu —, nodarījumu definīcijas ir jāpielāgo ES līmenī. Ar grozījumiem, kas attiecas uz prevenciju, palīdzību cietušajiem, izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības, tiek novērstas konkrētas nepilnības un problēmas, kas ir parādījušās pēdējos desmit gados Direktīvas 2011/93/ES īstenošanas uzraudzības laikā. Jebkurš papildu administratīvais slogs, kas varētu rasties šā atjauninājuma rezultātā, tiek uzskatīts par samērīgu, ņemot vērā cietušajiem un sabiedrībai kopumā radītos ilgtermiņa ieguvumus, arī izmaksu ieguvumus, kas saistīti ar šāda veida nodarījumu novēršanu un agrīnu atklāšanu. Turklāt ES centra atbalsts prevencijas un cietušajiem sniegtās palīdzības jomā samazinātu šādu administratīvo slogu līdz minimumam. Ņemot vērā iepriekš minēto, priekšlikumā paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas vajadzīgi izvirzīto mērķu sasniegšanai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šā priekšlikuma mērķis ir paredzēt mērķorientētas izmaiņas Direktīvā par seksuālas vardarbības pret bērniem apkarošanu, kuru mērķis ir novērst nepilnības, neatbilstības un trūkumus, kas konstatēti direktīvas īstenošanā un izvērtēšanā. Tā kā šis priekšlikums paredz pārstrādāt Direktīvu par seksuālas vardarbības pret bērniem apkarošanu, vispiemērotākais ir tas pats juridiskais instruments.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

2022. gadā saskaņā ar 2020. gada stratēģijā paziņoto Komisija, lai novērtētu, kā tiek īstenota Direktīva par seksuālas vardarbības pret bērniem apkarošanu, veica izvērtējuma pētījumu, apzinot leģislatīvās nepilnības, paraugpraksi un prioritārās darbības ES līmenī. Izvērtējuma pētījumā⁵ secināts, ka direktīva nespēja pilnībā atrisināt problēmas, ko rada būtiskās sociālās un tehnoloģiskās izmaiņas, kuras notikušas pēdējo desmitgažu laikā. Tas jo īpaši radīja bažas par tiešsaistes apmaiņas straujo vēršanos plašumā, pieaugušajām nodarījumu izdarītāju iespējām slēpt savu identitāti (un nelikumīgās darbības) un noziedzīgu nodarījumu izdarītāju slepenās sadarbības atvieglošanu, kas ļautu izvairīties no atbildības un veikt turpmākus noziegumus. Izvērtējuma pētījumā tika uzsvērtas arī neskaidrības dažos direktīvas noteikumos un norādīts uz pastāvīgām problēmām saistībā ar izmeklēšanu un nodarījuma izdarītāju saukšanu pie kriminālatbildības. Turklāt tajā konstatēts, ka ļoti plašā rīcības brīvība, kas atstāta valstu ziņā attiecībā uz prevenciju un cietušajiem sniegto palīdzību, daudzās dalībvalstīs ir radījusi īstenošanas grūtības un neapmierinošus rezultātus. Tajā tika secināts, ka pat pilnīga un atbilstoša direktīvas transponēšana tās pašreizējā formā nedz palīdzētu pietiekamā mērā risināt problēmas, kas saistītas ar ziņošanu, izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības par seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas

⁵ Pētījums, kas pamato izvērtējumu un ietekmes novērtējumu par ES 2011. gada 13. decembra Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu un ietekmes novērtējumu par iespējamajiem tās grozījuma risinājumiem (pabeigts 2022. gada 30. novembrī).

nodarījumiem, nedz arī ļautu visā ES pieņemt pietiekami pārdomātus pasākumus saistībā ar prevenciju un palīdzību cietušajiem.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Lai novērstu šādā izvērtējumā konstatētās nepilnības, tika organizēta plaša apspriešanās saistībā ar vienlaikus veiktu Direktīvas par seksuālas vardarbības pret bērniem apkarošanu izvērtējumu un iespējamo iniciatīvu ietekmes novērtējumu. Laikposmā no 2021. gada 28. septembra līdz 26. oktobrim tas ietvēra apvienotā izvērtējuma ceļveža / sākotnējā ietekmes novērtējuma publicēšanu Komisijas portālā “Izsakiet viedokli”, uz kuru reaģēja 17 ieinteresētās personas. Mērķorientētas apspriešanas, kurās tika uzdoti tehniskāki jautājumi par direktīvas pārskatīšanu, notika 2022. gada pirmajā pusē, un Komisija tās organizēja gan neatkarīgi, gan ārējam darbuzņēmējam pasūtīta pētījuma kontekstā. Galvenās ieinteresētās personas, ar kurām apspriedās, bija:

- dalībvalstu iestādes, kas iesaistītas direktīvas īstenošanā un tās transponēšanā (piemēram, tiesībsardzības iestādes, cietumu, aizturēšanas un nosacītas atbrīvošanas dienesti, administratīvās, bērnu aizsardzības un tiesu iestādes), kā arī reģionālās un vietējās iestādes,
- attiecīgās ES aģentūras (tajā skaitā Eiropols, *Eurojust* un Pamattiesību aģentūra (*FRA*)),
- trešo valstu attiecīgās organizācijas, tajā skaitā ASV Nacionālais bezvēsts pazudušo un izmantoto bērnu centrs (*NCMEC*) un Kanādas Bērnu aizsardzības centrs (*C3P*),
- attiecīgās starptautiskās organizācijas, tajā skaitā Eiropas Padome,
- attiecīgās nozares ieinteresētās personas,
- palīdzības dienesti, tajā skaitā ES finansētais *INHOPE* tīkls, un citas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas pievēršas bērnu aizsardzībai, bērnu tiesībām, prevencijai un privātumam, un
- pētnieki un akadēmisko aprindu pārstāvji, kas nodarbojas ar jautājumiem, kuri attiecas uz seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu.

Komisija, lai apkopotu informāciju, pierādījumus un viedokļus par izskatāmajiem jautājumiem un izmantotu izvērtēšanas un ietekmes novērtējuma procesā, organizēja arī plašai sabiedrībai paredzētu atklātu sabiedrisko apspriešanu. Pētījuma kontekstā visās ES oficiālajās valodās bija pieejama anketa, kurā izvērtējama Direktīva par seksuālas vardarbības pret bērniem apkarošanu, un laikposmā no 2022. gada 20. aprīļa līdz 2022. gada 13. jūlijam, izmantojot Komisijas rīku “*EU Survey*”, tika organizēta sākotnējā diskusija par tās pārskatīšanas politikas iniciatīvas mērķiem. Kopumā tika saņemtas 49 atbildes no ieinteresētajām personām 23 valstīs, tajā skaitā 18 dalībvalstīs (AT, BE, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, MT, NL, PT, SE un SI). Šajā kontekstā Komisija papildus atbildēm saņēma arī 21 rakstisku atsauksmi, tajā skaitā 11 atsauksmes no pilsoniskās sabiedrības organizācijām, trīs no uzņēmēju organizāciju pārstāvjiem, četras no IKT uzņēmumiem, vienu no valsts Tieslietu ministrijas pārstāvja, vienu no juridiskā eksperta un vienu no ES pilsoņa.

Apspriešanās process kopumā parādīja, ka pašreizējās direktīvas trūkumi ietekmē bērnus saistībā ar jaunām tendencēm, ko veicina vai atvieglo tehnoloģiju attīstība un pieaugošā bērnu un bērnu izmantotāju klātbūtne tiešsaistē. Tajā tika apstiprināts, ka šīs jaunās tendences rada jaunas izmeklēšanas problēmas, kas jārisina. Tajā arī norādīts, ka vairāk jāņem vērā seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas nodarījumu specifika, arī

problēmas, ar kurām cietušie sastopas ziņošanas laikā, un nepieciešamība pēc mērķorientētas prevencijas un palīdzības cietušajiem, kā arī jāpārvar grūtības, ko rada personas, kuras ceļo un izdara dzimumnoziegumus.

Visas apspriedēs konstatētās galvenās problēmas ir ņemtas vērā un risinātas priekšlikumā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Izvērtējums un ietekmes novērtējums tika pamatoti ar pētījumu, ko veica ārējs darbuzņēmējs. Turklāt Komisija no 2018. gada 17. janvāra līdz 2019. gada 6. septembrim organizēja sešus ekspertu seminārus, lai apkopotu informāciju par problēmām un aktuāliem jautājumiem seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas jomā un apspriestu galvenās grūtības, ar kurām saskārās direktīvas īstenošanā, kā arī tās atbilstību, ņemot vērā jaunās un paredzamās tendences un norises. Kā sīki paskaidrots direktīvas (pārstrādātās redakcijas) priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 2. pielikumā, papildu ārējā lietpratība tika apkopota, izmantojot tādas ieinteresēto personu apspriešanās metodes kā darbības jomas noteikšanas intervijas, dokumentu izpēti, tiešsaistes aptauja, sabiedriskā apspriešana, mērķorientētas intervijas, gadījumu izpēti intervijas un semināri.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējumā, kas veikts, lai sagatavotu priekšlikumu, tika izvērtēti trīs politikas risinājumi, kas piedāvā virkni arvien vērienīgāku politikas pasākumu, kuri paredzēti, lai reaģētu uz trim problēmu cēloņiem:

- gan bērnu pieaugošo klātbūtni tiešsaistē, gan jaunāko tehnoloģiju attīstību, kas rada problēmas tiesībsardzības iestādēm, vienlaikus radot jaunas vardarbības iespējas,
- dalībvalstīs spēkā esošajiem dažādajiem tiesiskajiem regulējumiem attiecībā uz izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības, kas nenodrošina seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas rezultātīvu apkarošanu, un
- trūkumiem dalībvalstu centienos novērst seksuālu vardarbību pret bērniem un palīdzēt cietušajiem, proti, to ierobežoto raksturu, neskaidro rezultativitāti un koordinācijas trūkumu starp attiecīgajām ieinteresētajām personām.

Tika pārbaudīti trīs politikas risinājumi:

- A risinājums — mērķorientēti tiesību aktu pielāgojumi, kas paredzēti, lai precizētu pašreizējā regulējuma neskaidrības, nodrošinātu saskaņotību ar jauniem instrumentiem un uzlabotu pieejamās informācijas kvantitāti un kvalitāti,
- B risinājums — A risinājums plus tiesību aktu grozījumi, ar ko maina noziegumu definīcijas, lai ņemtu vērā pašreizējo un paredzamo tehnoloģiju attīstību,
- C risinājums — B risinājums plus tiesību aktu grozījumi, ar ko nodrošina rezultātīvāku prevenciju, palīdzību cietušajiem, kā arī izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības, ņemot vērā šīs parādības pārrobežu dimensiju.

Pamatojoties uz sociālās un ekonomiskās ietekmes, kā arī rezultativitātes un efektivitātes novērtējumu, vēlmais politikas risinājums ir C risinājums. Vēlmais risinājums ietver politikas pasākumu plašāku kopumu (sākot no prevencijas līdz saukšanai pie kriminālatbildības un palīdzībai cietušajiem), kas gan novērstu direktīvā konstatētās sākotnējās neskaidrības un trūkumus, gan pievērstos nepieciešamībai to atjaunināt, lai

neatpaliktu no jaunām un potenciālām tendencēm, vienlaikus nodrošinot efektīvāku pārrobežu sadarbību. C risinājums vēl vairāk racionalizē valstu noteikumus par izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālbildības, lai cita starpā nodrošinātu pašreizējo instrumentu pilnīgu mobilizāciju ar mērķi neļaut dzimumnoziedzniekiem izdarīt noziegumus ārvalstīs un iedarbīgu izmeklēšanas metožu pieejamību visās dalībvalstīs. Visbeidzot, tajā ir labāk precizēta prevencija un pienākumi attiecībā uz palīdzību cietušajiem, kā arī uzlabota koordinācija starp dalībvalstīm, tajā skaitā izmantojot valstu iestāžu tīkla darbu un palaujoties uz ES centru seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai.

Saistībā ar seksuālu vardarbību pret bērniem iespējama ir apsūdzību un izmeklēšanu skaita pieaugums, kas varētu izrietēt no rezultatīvākiem izmeklēšanas instrumentiem un labākas koordinācijas dalībvalstīs un starp tām, varētu radīt administratīvās izmaksas dalībvalstīm. Tomēr tam būtu jābūt arī būtiski ieguvumi, ierobežojot izmaksas, ko sabiedrībai rada seksuāla vardarbība pret bērniem. Galvenais, paredzams, ka iniciatīva ievērojami samazinās izmaksas, kas saistītas ar seksuālu vardarbību pret bērniem, radot ietaupījumus, kas attiecas uz i) nodarījuma izdarītājiem un cietušajiem (piemēram, novēršot nodarījuma izdarīšanu un ietaupot izmaksas, kas saistītas ar kriminālprocesu, kā arī īstermiņa un ilgtermiņa palīdzību cietušajiem), un ii) sabiedrību kopumā (piemēram, izvairoties no produktivitātes zudumiem, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem un ar to saistīto traumu).

Iniciatīvai būs pozitīva ietekme uz bērnu pamattiesībām, arī viņu tiesībām uz fizisko un garīgo veselību un tiesībām uz aizsardzību un aprūpi, kas nepieciešamas viņu labbūtībai. Uzlabojot kompensāciju, palīdzību un atbalstu cietušajiem, iniciatīvai būs pozitīva ietekme arī uz to pieaugušo tiesībām, kas pārcietuši seksuālu vardarbību pret bērniem.

2022. gada 13. decembrī ietekmes novērtējums tika iesniegts Regulējuma kontroles padomei, kuras sanāksme notika 2023. gada 18. janvārī. Regulējuma kontroles padome 2023. gada 20. janvārī sniedza pozitīvu atzinumu ar atrunām. Regulējuma kontroles padome norādīja uz vairākiem ietekmes novērtējuma aspektiem, kam būtu jāpievērš uzmanība. Konkrēti, Regulējuma kontroles padome pieprasīja papildu skaidrojumus par dinamisko pamatscenāriju, kas aprakstīts kā sākumpunkts, lai novērtētu dažādus risinājumus, un jo īpaši par to, kāda nozīme šajā pamatscenārijā ir ierosinātajai regulai, ar ko paredz noteikumus seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai. Tā lūdza sniegt sīkāku informāciju par analītisko metodi un pieņēmumiem, kas ir izmaksu un ieguvumu analīzes pamatā, un par to valsts iestāžu nozīmi, kas saskaņā ar priekšlikumu ir atbildīgas par seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanu. Visbeidzot, tā lūdza Komisijai galīgajā redakcijā iekļaut sīkāku skaidrojumu par pamatā esošajiem kompromisiem, kas nosaka politikas risinājumu kontekstu, un sistemātiskāku pārskatu par dažādās ieinteresēto personu kategorijās pastāvošajiem viedokļiem.

Šīs un citas detalizētākas Regulējuma kontroles padomes sniegtās piezīmes ir izskatītas ietekmes novērtējuma galīgajā redakcijā. Galvenais, tajā skaidrāk aprakstīta mijiedarbība ar ierosināto regulu, ar ko paredz noteikumus seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai, sniegts labāks pārskats par izmaksu un ieguvumu novērtēšanai izmantoto metodiku, kā arī sīki izklāstīti politikas risinājumi un ieinteresēto personu viedokļi. Regulējuma kontroles padomes piezīmes ir ņemtas vērā arī ierosinātajā pārstrādātajā direktīvā.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Saskaņā ar Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programmu (*REFIT*) ar visām iniciatīvām, kuru mērķis ir pārskatīt spēkā esošos ES tiesību aktus, būtu jācenšas vienkāršot

un samazināt administratīvo slogu dalībvalstīm. Ietekmes novērtējumā secināts, ka vēlmais risinājums patiešām radītu administratīvo slogu, taču to kompensētu pasākumu pozitīvā ietekme uz vardarbības pret bērniem novēršanu un apkarošanu, kā arī šajā noziedzumā cietušo aizsardzību.

Mērķorientēti direktīvas grozījumi ir paredzēti, lai uzlabotu dalībvalstu spējas efektīvi cīnīties pret noziedzību saistībā ar draudiem un tendencēm, kas radušies un pieauguši pēdējos gados līdz ar jaunu tehnoloģiju attīstību. Paredzams, ka jaunie dalībvalstīm piemērojamie noteikumi uzlabos pārrobežu sadarbību gan attiecībā uz izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības, gan attiecībā uz palīdzību un atbalstu cietušajiem.

Iniciatīva visās dalībvalstīs padara skaidrāku tiesisko regulējumu par seksuālas vardarbības pret bērniem apkarošanu. Ar priekšlikumu saistītais regulatīvais slogs ir ierobežots, jo to galvenokārt veido pašreizējo normu uzlabojumi, nevis pilnīgi jauni pienākumi. Dalībvalstīs jau pašlaik izmeklē, sauc pie kriminālatbildības un soda par nodarījumiem, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem. Ar priekšlikumu tiek ieviests tikai ierobežots skaits definīciju par atsevišķiem nodarījumiem saistībā ar seksuālu vardarbību pret bērniem, kurām būs ļoti būtiska ietekme uz noziedzības apkarošanu, un dažas, bet ne visas dalībvalstis tās jau ir pieņēmušas. Lielāko daļu regulatīvā un administratīvā sloga dalībvalstīm radītu koordinācijas pienākumi, skaidru kritēriju noteikšana un datu vākšanas izmaiņas. Tomēr pat šajā sakarā dalībvalstis jau vāc datus par vardarbību pret bērniem, un priekšlikuma mērķis ir nodrošināt pašreizējo procesu lielāku konsekvensi un pārredzamību, kā arī labāku ziņošanu.

Ietekme uz MVU un konkurētspēju nav gaidāma. Visi izskatāmie politikas risinājumi radītu izmaksas dalībvalstu valsts iestādēm, nevis ES iedzīvotājiem un uzņēmumiem.

- **Pamattiesības**

Šī iniciatīva ir saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu. Tā palīdz stiprināt arī konkrētas pamattiesības, īpaši šādās jomās: tiesības uz cilvēka cieņu (1. pants), tiesības uz personas neaizskaramību (3. pants), necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai sodīšanas aizliegums (4. pants) un bērna tiesības (24. pants).

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Eiropas Savienības budžets netiek ietekmēts.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisija pārbaudīs, vai pārstrādātā direktīva ir faktiski un pareizi transponēta visu iesaistīto dalībvalstu tiesību aktos. Īstenošanas posmā Komisija organizēs regulāras kontaktkomitejas sanāksmes ar visām dalībvalstīm. Komisija regulāri iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā tiks izvērtēta pārstrādātās direktīvas īstenošana, darbība un ietekme.

Lai uzraudzītu un izvērtētu seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas fenomenu, dalībvalstīm ir jāievieš datu vākšanas mehānismi vai kontaktpunkti. Šo iemeslu dēļ ir iekļauts 31. pants, kas uzliek dalībvalstīm pienākumu izveidot sistēmu, ar kuras palīdzību vākt, izstrādāt, sagatavot un izplatīt statistiku par 3.–9. pantā minētajiem nodarījumiem. Ik pēc trim gadiem dalībvalstīm ir jāveic iedzīvotāju apsekojums, izmantojot Komisijas (*Eurostat*) saskaņoto metodiku, lai apkopotu datus par to personu skaitu, kas cietušas direktīvā minētajos nodarījumos. Pamatojoties uz iepriekš minēto, tām jānovērtē visu

šajā direktīvā minēto nodarījumu izplatība un tendences. Dalībvalstīm ir jānosūta dati Komisijai (*Eurostat*). Lai nodrošinātu administratīvo datu salīdzināmību visā ES, dalībvalstīm ir jānodrošina administratīvie dati, pamatojoties uz datu vienotu sadalījumu, kas izstrādāts sadarbībā ar ES centru, un katru gadu šie dati jānosūta minētajam centram. ES centrs atbalstītu dalībvalstis datu vākšanā par 3.–9. pantā minētajiem nodarījumiem, arī nosakot kopīgus standartus attiecībā uz uzskaites vienībām, uzskaites noteikumiem, datu vienotu sadalījumu, ziņošanas formātiem un noziedzīgo nodarījumu klasifikāciju. Dalībvalstu savāktā statistika ir jānosūta ES centram un Komisijai, un savāktā statistika katru gadu ir jā dara pieejama sabiedrībai. Visbeidzot, dalībvalstīm ir jāatbalsta pētījumi par pamatcēloņiem, sekām, biežumu, rezultātiem preventīvajiem pasākumiem, rezultātiem palīdzības pasākumiem cietušajiem un notiesājošo spriedumu īpatsvaru attiecībā uz priekšlikumā ietvertajiem nodarījumu veidiem.

- **Paskaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Nemot vērā to, ka salīdzinājumā ar spēkā esošo direktīvu priekšlikumā ir lielāks juridisko pienākumu skaits, paziņojumam par transponēšanas pasākumiem būs jāpievieno paskaidrojoši dokumenti, tajā skaitā valsts noteikumu un direktīvas atbilstības tabula. Tas ir paredzēts, lai nodrošinātu, ka transponēšanas pasākumi, ko dalībvalstis ir pievienojušas spēkā esošajiem tiesību aktiem, ir skaidri identificējami.

Šā priekšlikuma transponēšanai pieņemtie pasākumi, visticamāk, neaprobežosies ar vienu tiesību aktu. Šā iemesla dēļ dalībvalstīm ir jāiesniedz skaidrojošs dokuments, paziņojot Komisijai to noteikumu tekstu, kas pieņemti, transponējot šo direktīvu. Tajā būtu arī jāparāda, kā šādi noteikumi mijiedarbojas ar noteikumiem, kas jau bija pieņemti Direktīvas 2011/93/ES transponēšanai, un noteikumiem, kas paredzēti citās attiecīgajās ES politikas jomās.

Komisija gatavo pamatnostādnes, kas paredzētas, lai īstenotu ar prevenciju un cietušajiem sniedzamo palīdzību saistītos pienākumus, un savlaicīgi darīs tās pieejamas dalībvalstīm. Lai atbalstītu ES dalībvalstis un citas valstis plašākā mērogā un ieviestu rezultatīvas prevencijas iniciatīvas personām, kuras baidās, ka varētu izdarīt nodarījumu pret bērniem, Eiropas Komisijas Kopīgais pētniecības centrs nesen publicēja ziņojumu par palīdzības meklētāju un nodarījumu izdarītāju prevencijas iniciatīvām seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas jomā⁶. Šis darbs nodrošina pamatu pasākumiem, kas veicami, lai izstrādātu ES IT platformu, kurā apkopotas seksuālas vardarbības pret bērnu prevencijas iniciatīvas, kas atbalstīs ES dalībvalstis un citas ieinteresētās personas pielāgotas prevencijas politikas izstrādē un īstenošanā atbilstīgi to attiecīgajai kultūras un sabiedrības videi un vajadzībām.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Visā direktīvā izmantotā terminoloģija ir saskaņota ar atzītiem starptautiskiem standartiem, piemēram, terminoloģijas pamatnostādņēm par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību, ko Luksemburgā 2016. gada 28. janvārī pieņēma Starpaģentūru darba grupa⁷.

Tiek ierosinātas turpmāk minētās izmaiņas.

⁶ [Help seeker and Perpetrator Prevention Initiatives - Child Sexual Abuse and Exploitation](#), ISBN 978-92-76-60601-7, doi:10.2760/600662, JRC131323, 2023.

⁷ [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#), 2016.

2. pants. Piekļūšana materiāliem, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, bieži vien ir pirmais solis ceļā uz praktisku vardarbību neatkarīgi no tā, vai tajos ir attēlota reāla vai reālistiska vardarbība un izmantošana⁸. Paplašinātās un virtuālās realitātes iestatījumu attīstība un iespēja ļaunprātīgi izmantot mākslīgo intelektu, lai radītu dziļviltojumus, t. i., mākslīgi radītus reālistiskus vardarbību pret bērniem atspoguļojošus materiālus, jau ir paplašinājuši “attēla” definīciju, jo šādos materiālos var izmantot avatārus, arī sensoro atgriezenisko saiti, piemēram, lietojot ierīces, kas nodrošina pieskāriena uztveri. Grozījumi 2. panta 3. punkta d) apakšpunktā ir paredzēti, lai nodrošinātu, ka vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu definīcija aptver šo tehnoloģiju attīstību pietiekami tehnoloģiski neitrāli un līdz ar to nākotnes prasībām atbilstošā veidā. Turklāt aprītē ir rokasgrāmatas, kurās sniegti padomi par to, kā atrast, iedraudzināt un ļaunprātīgi izmantot bērnus, par to, kā izvairīties no identificēšanas, izmeklēšanas un saukšanas pie kriminālbildības, un par to, kā vislabāk paslēpt materiālus. Samazinot šķēršļus un nodrošinot nepieciešamo zinātību, šīs rokasgrāmatas, kas zināmas kā “pedofilu rokasgrāmatas”, palīdz kūdīt nodarījumu izdarītājus un atbalsta seksuālas vardarbības izdarīšanu, un tāpēc par tām arī būtu jānosaka kriminālbildība. 2. pantā ir definēti arī vienaudži kā personas — gan bērni, gan pieaugušie —, kas ir līdzīgā vecumā un līdzīgā psiholoģiskās un fiziskās attīstības vai brieduma pakāpē.

3. pants. Grozījumi 3. pantā ir paredzēti, lai nodrošinātu konsekvenci starp priekšlikumā paredzētajiem soda līmeņiem un to, kas paredzēts par analogiem nodarījumiem Direktīvā (ES) .../.. [ierosinātā direktīva par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu]. Tas ietver grozījumu, kas attiecas arī uz darbību, kuras rezultātā bērns, kas nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, tiek iesaistīts seksuālās darbībās ar citu personu situācijās, kas nav saistītas ar piespiešanu, spēku vai draudiem.

4. pants. Līmeņi sodiem par iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu, izmantojot bērnu prostitūciju (4. panta 7. punkts), tiek palielināti līdz 8 gadiem, ja tas attiecas uz dzimumpilngadības vecumu nerasniegušu bērnu, un 4 gadiem, ja bērns ir sasniedzis dzimumpilngadības vecumu. Šis palielinājums ir nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību jaunākajam *acquis*, arī Direktīvai (ES) .../.. [ierosinātā direktīva par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu].

5. pants. Sabiedrība ir ieinteresēta atbalstīt to organizāciju darbu, kas darbojas sabiedrības interesēs, lai novērstu seksuālu vardarbību pret bērniem, piemēram, *INHOPE* palīdzības dienestus, kas saņem ziņojumus no sabiedrības par materiāliem, kuros atspoguļota vardarbība pret bērniem, un veicina šādu materiālu izņemšanu un nodarījuma izmeklēšanu. Ja šīs organizācijas, darbojoties sabiedrības interesēs, pārskata un analizē vai citādi apstrādā materiālus, kuros ir attēli vai videoklipi, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, lai tos izņemtu vai izmeklētu, par šādu apstrādi nebūtu jānosaka kriminālbildība. Tāpēc attiecīgi jāierobežo atbilstošo nodarījumu definīcija, precizējot, ka minētā apstrāde netiek uzskatīta par tādu, kas veikta “bez tiesībām to darīt”, ja šīs organizācijas ir saņēmušas atļauju no tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā tās ir reģistrētas.

6. pants. Izmaiņas 6. pantā nodrošina, ka visās dalībvalstīs par krimināli sodāmiem tiek atzīti visi uzmākšanās veidi tiešsaistē, arī uzmākšanās, kuras mērķis ir izdarīt seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas nodarījumus tiešsaistes kontekstā.

⁸

Protect Children, CSAM Users in the Dark Web: Protecting Children Through Prevention, 2021.

7. pants. Jaunais 7. pants ir paredzēts, lai nodrošinātu, ka visas dalībvalstis nosaka kriminālatbildību un garantē rezultatīvu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības par nodarījumu, kas saistīts ar seksuālas vardarbības pret bērnu tiešraides straumēšanu. Pēdējos gados tas ir pieredzējis ievērojamu pieaugumu un radījis konkrētas izmeklēšanas problēmas, kas saistītas ar straumētā vardarbīgā satura nepastāvību un no tā izrietošo izmeklēšanas iestādēm pieejamo pierādījumu trūkumu.

8. pants. Jaunais 8. pants, nosakot kriminālatbildību par tiešsaistes infrastruktūras izmantošanu, lai palīdzētu nodrošināt vai veicinātu seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu, ir paredzēts, lai mazinātu tumšā tīmekļa nozīmi nodarījuma izdarītāju vai potenciālo nodarījuma izdarītāju kopienu veidošanā un vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu izplatīšanā.

10. pants. Grozījumi 10. pantā ir paredzēti, lai novērstu pašreizējās neskaidrības direktīvas tekstā, arī nodrošinot, lai atbrīvojums no kriminālatbildības par seksuālām darbībām ar savstarpēju piekrišanu tiktu pareizi saprasts un attiecināts tikai uz materiāliem, kas izgatavoti un glabāti starp bērniem vai vienaudžiem, nevis starp bērnu, kas sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un jebkura vecuma pieaugušo.

12. pants. Grozījumi 12. pantā ir paredzēti, lai novērstu risku, ka nodarījuma izdarītāji, strādājot vai veicot brīvprātīgas darbības, varētu atgūt piekļuvi bērniem. Ar tiem tiek ieviesta prasība darba devējiem, kuri pieņem darbā tādu profesionālu un brīvprātīgu darbību veikšanai, kas ietver ciešu saskarsmi ar bērniem, un pieņem darbā organizācijās, kas darbojas sabiedrības interesēs, lai novērstu seksuālu vardarbību pret bērniem, pieprasīt par darbā pieņemamo personu ziņas no sodu reģistra. Tas arī uzliek dalībvalstīm pienākumu, atbildot uz šādiem pieprasījumiem, sniegt pēc iespējas pilnīgākas ziņas no sodu reģistra, vajadzības gadījumā izmantojot Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmu un jebkuru citu piemērotu informācijas avotu.

14. pants. Šis pants, ar ko tiek reglamentētas sankcijas, kuras var piemērot juridiskām personām, tika grozīts, lai to saskaņotu ar jaunāko *acquis*, paplašinot iespējamo sankciju piemēru sarakstu nolūkā iekļaut skaidru atsauci uz aizliegumu piekļūt publiskajam finansējumam un ietverot saskaņotu metodiku minimālo naudas sodu aprēķināšanai. Konkrētāk, dalībvalstīm būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas, kas gūst labumu no citu personu izdarītajiem nodarījumiem, ar kuriem pārkāpti Savienības ierobežojošie pasākumi, ir sodāmas ar naudas sodiem, kuru maksimālais apmērs būtu jānosaka atkarībā no nodarījuma smaguma pakāpes, kas definēta atbilstīgi maksimālā soda minimālajam līmenim, kuram jābūt ne mazākam par 1 procentu (attiecīgi 5 procentiem) no juridiskās personas kopējā apgrozījuma pasaulē grāmatvedības gadā pirms lēmuma par naudas soda uzlikšanu. Juridisko personu atbildība neizslēdz iespēju sākt kriminālprocesu pret fiziskām personām, kas ir šajā direktīvā norādīto noziedzīgo nodarījumu izdarītājas.

15. pants. Ieviestie grozījumi papildina un precizē situācijas, kurās dalībvalstis ir tiesīgas bērnus, kas cietuši no seksuālas vardarbības vai seksuālas izmantošanas, nesaukt pie kriminālatbildības un tiem nepiemērot sodus par iesaistīšanos tādās noziedzīgās darbībās, ko viņi ir bijuši piespiesti izdarīt, aptverot arī seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu izplatīšanu, piedāvāšanu, piegādi vai to pieejamības nodrošināšanu. Attiecīgais apsvērums ir grozīts, lai precizētu, ka termins “piespiests” būtu jāsaprot arī kā tāds, kas attiecas uz pievilināšanu bez spēka vai piespiešanas.

16. pants. Grozījumi 16. panta 2. punktā ir paredzēti, lai nodrošinātu, ka noilguma termiņš nevar sākties, pirms cietušais nav sasniedzis pilngadību, un noteiktu minimālos noilguma termiņus, kas cietušajam faktiski nodrošina iespēju vērsties tiesā. Grozījumos attiecībā uz noilguma termiņu noteikti šādi minimālie standarti:

- nodarījumiem, par kuriem saskaņā ar šo direktīvu paredzētais maksimālais sods ir vismaz 3 gadi, noilguma termiņš ir vismaz 20 gadi. Sākot no pilngadības, tas nozīmē, ka noilgums nebeidzas, kamēr cietušais nav sasniedzis vismaz 38 gadu vecumu,
- nodarījumiem, par kuriem saskaņā ar šo direktīvu paredzētais maksimālais sods ir vismaz 5 gadi, noilguma termiņš ir vismaz 25 gadi. Sākot no pilngadības, tas nozīmē, ka noilgums nebeidzas, kamēr cietušais nav sasniedzis vismaz 43 gadu vecumu,
- nodarījumiem, par kuriem saskaņā ar šo direktīvu paredzētais maksimālais sods ir vismaz 8 gadi, noilguma termiņš ir vismaz 30 gadi. Sākot no pilngadības, tas nozīmē, ka noilgums nebeidzas, kamēr cietušais nav sasniedzis vismaz 48 gadu vecumu.

Turpmāk izklāstīts attiecībā uz noilgumiem ierosinātās pieejas pamatojums.

- Pētījumi ir parādījuši, ka personas, kas cietušas no seksuālas vardarbības pret sevi bērna vecumā un seksuālas izmantošanas bērna vecumā, bieži vien nevar paziņot par noziegumu vairākas desmitgades pēc vardarbības. Nepieciešamība pārvarēt kaunu, vainu un sevis vainošanu, kas cita starpā var būt saistīta ar sociālo un kultūras stigmatu, kura joprojām ieskauj seksuālo vardarbību, slepenība, kādā vardarbība notiek, nodarījuma izdarītāja izteiktie draudi vai piedēvētā vaina un/vai trauma noved pie tā, ka vairums cietušo gadu desmitiem nespēj runāt par noziegumu, pavisam nerunājot par ziņošanu par to iestādei⁹.
- Pašreizējais pētījums parāda, ka vidēji pāiet no 17,2 līdz 21,4 gadiem, pirms personas, kas pārcietušas seksuālu vardarbību pret sevi bērna vecumā, kādam pastāsta par savu pieredzi. Apmēram 60–70 % izdzīvojušo neko neatklāj, kamēr nav jau pieauguši cilvēki, un 27,8 % pārcietušo nevienam neko neizstāsta¹⁰. Vecums un dzimums ir spēcīgi faktori, kas kavē vai nepieļauj informācijas izpaušanu, un tendences liecina, ka jaunāki bērni un zēni retāk atklāj informāciju¹¹.
- Pašlaik noilguma termiņi dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Dažas no tām ir pilnībā atcēlušas kriminālbildības noilguma termiņus visiem vai lielākajai daļai nodarījumu, uz kuriem attiecas direktīva. Dažās citās dalībvalstīs attiecībā uz visiem vai lielāko daļu nodarījumu, kas aptverti direktīvā, ir ļoti īsi noilguma termiņi, kas beidzas, pirms cietušais sasniedz 40 gadu vecumu. Vēl viena dalībvalstu grupa attiecībā uz visiem vai lielāko daļu nodarījumu, kas aptverti direktīvā, saglabā noilguma termiņus, kas beidzas pēc tam, kad cietušais ir sasniedzis 40 gadu vecumu.

⁹ Sk., piemēram, McElvaney et al., “Child sexual abuse disclosures: Does age make a difference?”, *Child Abuse & Neglect*, 2020, 99. sēj. (2020), 6. lpp., Austrālijas Karaliskā institucionālo risinājumu komisija jautājumos par seksuālu vardarbību pret bērniem, galīgais ziņojums, 4. sējums, “Identifying and disclosing child sexual abuse”, 2017, 77. lpp.

¹⁰ J.E. Halvorsen, E. Tvedt Solberg & S. Hjelen Stige, “To say it out loud is to kill your own childhood. – An exploration of the first person perspective of barriers to disclosing child sexual abuse”, *Children and Youth Services Review*, 113. sēj. (2020), 2. lpp.

¹¹ R. Alaggia, D. Collin-Vézin & R. Lateef, “Facilitators and Barriers to Child Sexual Abuse (CSA) Disclosures: A Research Update (2000–2016)”, *Trauma, Violence & Abuse* 2019, 2. sēj. (2020), 276. lpp.

- Šo dalībvalstīs pastāvošo atšķirību dēļ visā ES tiek sekmēta nevienlīdzīga tiesu iestāžu pieejamība cietušajiem saistībā ar iespēju saukt pie atbildības par attiecīgajiem nodarījumiem un saņemt kompensāciju. Turklāt nodarījuma izdarītāji var savā labā izmantot sistēmu un izvairīties no saukšanas pie kriminālatbildības, pārceļoties uz vietu, kur noilguma termiņš ir īsāks un tāpēc — beidzies. Šāda situācija rada risku, ka potenciālie nodarījuma izdarītāji var izvairīties no saukšanas pie kriminālatbildības un vairākus gadus desmitus turpināt apdraudēt bērnus.
- Ņemot vērā iepriekš minēto, ir skaidrs, ka rezultatīvu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības par seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas noziegumiem, kā arī atbilstošu palīdzību un atbalstu cietušajiem var nodrošināt tikai tad, ja noilguma termiņš ļauj cietušajiem ziņot par noziegumu pat samērā vēlos dzīves gados, neliedzot viņiem piedzīvot izmeklēšanas sākšanu.

Grozījumi 16. panta 3., 4. un 5. punktā ir paredzēti, lai risinātu izmeklēšanas problēmas (jo īpaši saistībā ar tiešsaistes tehnoloģiju izmantošanu), kuras radušās direktīvas izvērtēšanas un attiecīgo apspriežu ar ieinteresētajām personām kontekstā. Tajos prasīts, lai dalībvalstis nodrošinātu, ka personām, vienībām vai dienestiem, kas izmeklē 3.–9. pantā minētos nodarījumus un sauc pie kriminālatbildības par tiem, ir pietiekams personāls, lietpratība un rezultatīvi izmeklēšanas instrumenti, arī iespēja veikt slepenu izmeklēšanu tumšajā tīmeklī.

17. pants. Nepietiekama ziņošana par seksuālu vardarbību pret bērniem joprojām ir liela problēma, īstenojot centienus seksuālas vardarbības pret bērniem apturēšanā un turpmākas seksuālas vardarbības novēršanā, cita starpā tāpēc, ka pedagogi un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji, kā arī citi speciālisti, kas strādā ciešā saskarsmē ar bērniem, var vilcināties apgalvot, ka kāds — iespējams, kolēģis vai vienaudzis — ir īstenojis seksuālu vardarbību pret bērnu. 17. panta 3. punkts tika grozīts, lai ieviestu ziņošanas pienākumu un nodrošinātu šādiem speciālistiem juridisko noteiktību, savukārt 17. panta 4. punkts nodrošina, ka veselības aprūpes nozares speciālisti, kas strādā ar nodarījuma izdarītājiem vai personām, kuras baidās, ka varētu izdarīt nodarījumu, ir atbrīvoti no šāda ziņošanas pienākuma.

18. pants. Šis pants pamatojas uz cietušo tiesībām, kuras paredzētas 5. un 5.a pantā Direktīvā (ES) 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus (Cietušo personu tiesību direktīva) [kas grozīta ar ierosināto direktīvu, ar kuru izdara grozījumus Direktīvā 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus], ciktāl tas attiecas uz ziņošanu par nodarījumiem, lai nodrošinātu, ka ir pieejami ērti sasniedzami un bērniem draudzīgi ziņošanas kanāli.

21. pants. Šis pants paplašina palīdzības un atbalsta pieejamību cietušajiem saskaņā ar Cietušo personu tiesību direktīvu [kas grozīta ar ierosināto direktīvu, ar kuru izdara grozījumus Direktīvā 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus], lai nodrošinātu, ka bērni saņem nepieciešamo un vecumam atbilstošu aprūpi. Lai atbalstītu paraugprakses izstrādi un izplatību visās dalībvalstīs, ES centrs, tiklīdz būs izveidots, varēs atbalstīt dalībvalstu centienus, apkopojot informāciju par pieejamajiem pasākumiem un programmām un padarot šo informāciju plaši pieejamu.

22. pants. Šis pants ir grozīts, lai nodrošinātu, ka kriminālprocesa vajadzībām veiktās cietušā bērna veselības pārbaudes, kas var atkārtoti traumēt bērnu, tiek ierobežotas līdz obligāti vajadzīgajām pārbaudēm un tās veic atbilstoši apmācīti speciālisti.

23. pants. Ar šo jauno pantu tiek nostiprināts to personu stāvoklis, kuras cietušas no seksuālas vardarbības pret sevi bērna vecumā un kuras ir pārcietis pieaugušais, stiprinot viņu tiesības pieprasīt kompensāciju par jebkādu kaitējumu, kas nodarīts saistībā ar seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas nodarījumiem, arī par kaitējumu, kas nodarīts, izplatot tiešsaistē materiālus par vardarbību. Ar to tiek nostiprināti ES minimālie standarti gan attiecībā uz kompensācijas pieprasīšanas termiņu, gan elementiem, kas jāņem vērā, nosakot kompensācijas summu. Saistībā ar Cietušo personu tiesību direktīvā paredzētajiem ES minimālajiem standartiem ar to arī tiek palielināts to personu un vienību skaits, kuras jāuzskata par atbildīgām par šādas kompensācijas piešķiršanu, ietverot juridiskas personas un, ja nepieciešams, to veicot no valsts kompensācijas shēmām, kas izveidotas noziegumā cietušo pabalstiem.

24. pants. Šis jaunais pants attiecas uz problēmām, kas saistītas ar koordinācijas trūkumu valstu centienos novērst un apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu, un tajā dalībvalstīm paredzēts pienākums izveidot valsts iestādes, kas būtu atbildīgas par šādu koordināciju un datu vākšanu katrā dalībvalstī.

25. pants. Šis jaunais pants uzliek dalībvalstīm pienākumu ieviest nepieciešamos mehānismus, kas nodrošina vairāku aģentūru un vairāku ieinteresēto personu sadarbību un koordināciju valsts līmenī starp visām attiecīgajām pusēm, kas iesaistītas seksuālas vardarbības pret bērnu (gan tiešsaistē, gan bezsaistē) novēršanas un apkarošanas pasākumu izstrādē un īstenošanā.

26. pants. Ir atjaunināts šā panta virsraksts un šim pantam pievienotie apsvērumi, lai saistībā ar iepriekš lietoto terminu “bērnu seksturisms” lietotu terminoloģiju, kas ieteikta terminoloģijas pamatnostādņēs par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību¹².

27. pants. Pirmajā punktā izdarītie grozījumi precizē, ka preventīvajām programmām, kas paredzētas personām, kuras baidās, ka varētu izdarīt nodarījumu, būtu jāattiecas uz šo personu grupu un ka dalībvalstīm jānodrošina piekļuve tām. Jaunā 2. punkta mērķis ir nodrošināt šo programmu pieejamību un jo īpaši to, kas ir saskaņā ar valsts standartiem attiecībā uz veselības aprūpi.

28. pants. Veikto grozījumu mērķis ir vēl vairāk precizēt preventīvo programmu veidus, kas varētu tikt apsvērti, lai samazinātu iespējamību, ka bērns kļūst par cietušo (1. punkts) un ka kāda persona izdara nodarījumu (2. punkts). Attiecīgajiem apsvērumiem ir pievienoti papildu piemēri. Pantā noteikts, ka dalībvalstīm, lai nodrošinātu bērniem draudzīgu justīciju, jāveicina regulāra apmācība ne tikai ierindas policijas darbiniekiem, kuriem varētu būt saskarsme ar bērniem, kas cietuši no seksuālas vardarbības vai tikuši seksuāli izmantoti, bet arī tiesnešiem un citiem attiecīgajiem speciālistiem. Tas uzliek dalībvalstīm pienākumu darboties, lai novērstu gan tiešsaistē, gan bezsaistē veiktu seksuālu vardarbību pret bērniem, un pieņemt konkrētas preventīvas programmas, kas attiecas uz bērniem, kuri dzīvo kopienā, ņemot vērā viņu īpašo neaizsargātību. Visbeidzot, grozījumos paskaidrots, ka topošajam ES centram kā koordinācijas un zināšanu centram šajā sakarā ir ārkārtīgi būtiska nozīme.

¹²

[*Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse*](#), pieņēmusi Starpaģentūru darba grupa Luksemburgā, 2016. gada 28. janvāris.

31. pants. Šis jaunais pants uzliek dalībvalstīm pienākumu regulāri vākt statistiku par direktīvā minētajiem nodarījumiem, ievērojot vienotu metodiku, kas izstrādāta sadarbībā ar ES centru, kopīgot šo statistiku ar ES centru un Komisiju un darīt to publiski pieejamu. Savukārt ES centram būtu jāapkopo visa saņemtā statistika un apkopojums jādara publiski pieejams.

32. pants. Šis jaunais pants par ziņošanu aizstāj iepriekšējo un nosaka prasības Komisijai reizi 5 gados ziņot Eiropas Parlamentam un ES Padomei par direktīvas piemērošanu.

33. pants. Šā panta grozījumos precizēti noteikumi, kas dalībvalstīm ir jātransponē, t. i., tie noteikumi, kas ir grozīti salīdzinājumā ar Direktīvu 2011/93/ES.

34. pants. Ar šo jauno pantu atceļ Direktīvu 2011/93/ES un precizē ierosinātās direktīvas transponēšanas pienākumus salīdzinājumā ar Direktīvu 2011/93/ES.

35. pants. Šajā jaunajā pantā ir noteiktas direktīvas spēkā stāšanās dienas. Tajā ir noteikta arī diena, kad sāk piemērot lielāko daļu direktīvas, un diena, kad sāk piemērot uz ES centru attiecināmos noteikumus un kas ir atkarīga no ES centra izveides dienas, kuru patlaban apspriež iestāžu sarunās par priekšlikumu regulai, ar ko paredz noteikumus seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai.

36. pants. Grozījums šajā pantā ir ierobežots, lai atstātu atklātu jautājumu par pieņemšanas vietu un dienu, kas tiks precizēts vēlāk.

↓ (jauns)

2024/0035 (COD)

↓ 2011/93/ES

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI (pārstrādāta redakcija)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 82. panta 2. punktu un 83. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
tā kā:

↓ jauns

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/93/ES ir jāizdara virkne grozījumu¹³. Skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.

↓ 2011/93/ES 1. apsvērums
(pielāgots)

- (2) Seksuāla vardarbība pret bērniem un bērnu seksuāla izmantošana, tostarp ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ☒ bērnu pornogrāfija, ir nopietns pamattiesību pārkāpums, jo īpaši attiecībā uz bērna tiesībām uz viņu labklājībai nepieciešamo aizsardzību un gādību, kā tas noteikts 1989. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par bērna tiesībām un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā¹⁴.

↓ 2011/93/ES 2. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (3) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 1. punktu Savienība atzīst Eiropas Savienības Pamattiesību hartā izklāstītās tiesības, brīvības un principus, un tās 24. panta 2. punktā ir paredzēts, ka visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātas iestādes, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses. Turklāt ~~Stokholmas daudzgadu programmā — atvērta un droša Eiropa tās pilsoņu un viņu aizsardzības labā~~(4) ⇒ ES stratēģijā efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu¹⁵ ⇐ tiek skaidri noteikta prioritāte ~~cīņai~~ ☒ pastiprināt cīņu ☒ pret seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu, kā arī pret ~~bērnu pornogrāfiju~~ ⇒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem, tostarp izmantojot pasākumus ar mērķi nodrošināt spēkā esošo Savienības tiesību aktu turpmāku efektivitāti, vajadzības gadījumā tos atjauninot. Tas atbalstīts arī ES stratēģijā par bērna tiesībām, kuras mērķis ir apkarot vardarbību pret bērniem un nodrošināt bērniem draudzīgu justīciju ⇐.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/93/ES (2011. gada 13. decembris) par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI (OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj/1>, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj/>.

¹⁴ OV C 364, 18.12.2000., 1. lpp.

¹⁵ COM(2020) 607, 24.7.2020.

↓ 2011/93/ES 3. apsvērums
(pielāgots)

- (4) Izmantojot jaunas tehnoloģijas un internetu, arvien pieaug un izplatās bērnu pornogrāfija ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ☒, kas satur attēlus, kuros redzama seksuāla vardarbība pret bērniem, un citi īpaši smagi pret bērniem vērstas seksuālas vardarbības un bērnu seksuālas izmantošanas veidi.

↓ 2011/93/ES 4. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (5) ~~Ar Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI (2003. gada 22. decembris) par bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu tiek tuvināti dalībvalstu tiesību akti, lai noteiktu kriminālatbildību par vissmagākajiem pret bērniem vērstas seksuālas vardarbības un bērnu seksuālas izmantošanas veidiem, paplašinātu valstu jurisdikciju un paredzētu cietušajiem sniedzamā atbalsta minimumu. Padomes Pamatlēmumā 2001/220/TI (2001. gada 15. marts) par cietušo statusu kriminālprocesā ir noteiktas cietušo tiesības kriminālprocesā, tostarp tiesības uz aizsardzību un kompensāciju.~~ ⇒ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES¹⁶ nosaka cietušo tiesību kopumu visiem noziegumos cietušajiem, tostarp bērniem, kas cietuši no seksuālas vardarbības. Šīs tiesības ietver tiesības uz informāciju, tiesības uz atbalstu un aizsardzību saskaņā ar cietušo individuālajām vajadzībām, procesuālo tiesību kopumu un tiesības uz lēmumu par kompensāciju no nodarījuma izdarītāja. Priekšlikums pārskatīt Cietušo tiesību direktīvu vēl vairāk stiprina noziegumos cietušo tiesības ES, tostarp stiprinot noziegumos cietušo bērnu tiesības uz atbalstu un aizsardzību¹⁷. Šī direktīva balstās uz Cietušo tiesību direktīvu un ir piemērojama papildus tai. ⇐Turklāt, īstenojot Padomes Pamatlēmumu 2009/948/TI ~~(2009. gada 30. novembris) par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā~~¹⁸ būs ☒, ir ☒ iespējams vieglāk koordinēt saukšanu pie kriminālatbildības saistībā ar seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas lietām ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu gadījumiem ☒. ⇒Ja saukšana pie kriminālatbildības šādās lietās ietilpst vairāku dalībvalstu jurisdikcijā, attiecīgajām dalībvalstīm būtu jāsadarbojas, lai noteiktu vispiemērotāko dalībvalsti, kas sauks pie kriminālatbildības. Ja attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes sadarbības rezultātā vai tiešās apspriedēs, kas notiek saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2009/948/TI¹⁹, nolemj apvienot

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris) ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus (OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.).

¹⁷ COM(2023) 424 final, 2023. gada 12. jūlijs.

¹⁸ Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI (2009. gada 30. novembris) par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā (OV L 328, 15.12.2009., 42. lpp.), ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj.

¹⁹ Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI (2009. gada 30. novembris) par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā (OV L 328, 15.12.2009., 42. lpp.), ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj.

kriminālprocesus, nododot tos vienai dalībvalstij, kriminālprocesu nodošanai būtu jāizmanto Regula (ES) .../... [ierosinātā Regula par tiesvedības nodošanu krimināllietās]²⁰. ⇐

↓ 2011/93/ES 5. apsvērums

- (6) Saskaņā ar 34. pantu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par bērna tiesībām Konvencijas dalībvalstis apņemas aizsargāt bērnus pret visa veida seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību. Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijai par bērna tiesībām pievienotais 2000. gada papildu protokols par tirdzniecību ar bērniem, bērna prostitūciju un bērna pornogrāfiju un jo īpaši 2007. gada Eiropas Padomes Konvencija par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību ir nozīmīgi pasākumi, lai uzlabotu starptautisko sadarbību šajā jomā.

↓ 2011/93/ES 6. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (7) Attiecībā uz smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, bērnu seksuālu izmantošanu un ~~bērnu pornogrāfiju~~ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem, vajadzīga vispusīga pieeja, kurā ietilpst nodarījuma izdarītāju saukšana pie atbildības, cietušo bērnu aizsardzība un parādības novēršana, tostarp nesenais un prognozējams ar to saistītais norises un tendences, kam aizvien vairāk raksturīga tiešsaistes tehnoloģiju izmantošana. Šajā nolūkā pašreizējais tiesiskais regulējums ir jāatjaunina, lai nodrošinātu, ka tas joprojām ir efektīvs. Veicot jebkādas pasākumus, lai cīnītos pret šiem nodarījumiem, pirmkārt, jāņem vērā bērna intereses saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām. ~~Pamatlēmums 2004/68/TI būtu jāaizstāj ar jaunu instrumentu, kas nodrošina šādu visaptverošu tiesisko regulējumu minētā mērķa sasniegšanai.~~

↓ 2011/93/ES 7. apsvērums
(pielāgots)

- (8) Šai direktīvai vajadzētu pilnībā papildināt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/36/ES ~~(2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI²¹~~, jo daži cilvēku tirdzniecības upuri ir arī bijuši bērni, kas cietuši no seksuālas vardarbības vai seksuālas izmantošanas.

²⁰ COM(2023) 185 final.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI (OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>

↓ 2011/93/ES (pielāgots)	8. apsvērums
-----------------------------	--------------

- (9) Saistībā ar kriminālatbildības noteikšanu par darbībām saistībā ar ~~pornogrāfisku~~ ☒ seksuālas vardarbības pret bērniem ☒ priekšnesumu, šī direktīva attiecas uz tādām darbībām, kas ir skatītājiem domātas organizētas dzīvas izrādīšanas, tādējādi no definīcijas izslēdzot personīgu tiešu saskarsmi vienaudžu starpā ar savstarpēju piekrišanu, kā arī bērnus, kuri ir sasnieguši dzimumpilngadības vecumu un viņu partnerus.

↓ 2011/93/ES 9. apsvērums (pielāgots)
⇒ jauns

- (10) ~~Bērnu pornogrāfija~~ ☒ Seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ☒ bieži satur attēlus, kuros redzama seksuāla vardarbība pret bērniem, ko veic pieaugušie. Tie var arī būt attēli, kuros redzami bērni, kas iesaistīti nepārprotami seksuālā darbībā, vai viņu dzimumorgāni, ja šādus attēlus uzņem vai izmanto galvenokārt seksuālos nolūkos, bērnam to zinot vai nezinot. Turklāt ~~bērnu pornogrāfijas~~ ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ☒ jēdziens attiecas arī uz reālistiskiem bērna attēliem, kuros bērns ir iesaistīts vai attēlots kā iesaistījies nepārprotami seksuālā darbībā, galvenokārt seksuālos nolūkos ⇒ , kā arī uz tā dēvētajām pedofilijas rokasgrāmatām ⇐.

⇓ jauns

- (11) Pētījumi liecina, ka ierobežot seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu izplatīšanu, ir ne tikai būtiski, lai izvairītos no atkārtotas viktimizācijas, kas saistīta ar vardarbības attēlu un video apriti, bet tas ir arī būtisks veids, kā novērst kļūšanu par nodarījuma izdarītāju, jo piekļuve seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem, bieži vien ir pirmais solis ceļā uz praktisku vardarbību neatkarīgi no tā, vai tajos attēlota reāla vai vienkārši reālistiska vardarbība un izmantošana. Paredzams, ka turpmākajos gados strauji pieaugs tādu mākslīgā intelekta lietojumprogrammu izstrāde, kas spēj radīt reālistiskus attēlus, kuri nav atšķirami no reāliem attēliem, un tā dēvēto dziļviltotu attēlu un videomateriālu skaits, kuros attēlota seksuāla vardarbība pret bērniem. Turklāt pašreizējā definīcija pilnībā neaptver palielinātās, paplašinātās un virtuālās realitātes iestatījumu izstrādi, kurā izmanto avatārus, tostarp sensorisko atgriezenisko saiti, piemēram, ar ierīcēm, kas nodrošina skārienjutīgu uztveri. Iekļaujot skaidru atsauci uz “reprodukcijām vai reprezentācijām”, būtu jānodrošina, ka seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu definīcija aptver šo un turpmāko tehnoloģiju attīstību pietiekami tehnoloģiju ziņā neitrālā un līdz ar to nākotnes prasībām atbilstošā veidā.
- (12) Lai novērstu nodarījumus, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem, seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu definīcijā būtu jāiekļauj tā dēvētās pedofilijas rokasgrāmatas. Pedofilijas rokasgrāmatās ir sniegtas pamācības par to, kā atrast, apmācīt bērnus un veikt vardarbību pret tiem un kā izvairīties no identificēšanas

un saukšanas pie atbildības. Mazinot šķēršļus un nodrošinot nepieciešamo zinātību, tās sekmē noziedznieku sakūdišanu un atbalsta seksuālas vardarbības akta izdarīšanu. To izplatīšana tiešsaistē jau ir likusi dažām dalībvalstīm grozīt savas krimināltiesības un skaidri noteikt kriminālatbildību par šādu rokasgrāmatu glabāšanu un izplatīšanu. Saskaņotības trūkums ES rada nevienlīdzīgu aizsardzības līmeni.

↓ 2011/93/ES 10. apsvērums

- (13) Invaliditāte kā tāda automātiski nenozīmē, ka nav iespējams dot piekrišanu seksuālām attiecībām. Tomēr būtu jānosaka kriminālatbildība par šādas invaliditātes esamības ļaunprātīgu izmantošanu, lai iesaistītos seksuālās darbībās ar bērnu.

↓ 2011/93/ES 11. apsvērums
(pielāgots)

- (14) Pieņemot tiesību aktus materiālo krimināltiesību jomā, Savienībai būtu jānodrošina šādu tiesību aktu konsekvence, jo īpaši attiecībā uz soda pakāpēm. ~~Nemot vērā Lisabonas līgumu, būtu jāpatur prātā Padomes 2002. gada 24. un 25. aprīļa secinājumi par izmantojamo piecu attiecībā uz sankciju tuvināšanu, kurā norādītas četras soda pakāpes.~~ Tā kā šajā direktīvā ir ļoti liels dažādu nodarījumu skaits, lai ņemtu vērā atšķirīgās smaguma pakāpes, soda pakāpes tiek nodalītas sīkāk, nekā tas būtu parasti jāparedz Savienības juridiskajos instrumentos.

↓ 2011/93/ES 12. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (15) Attiecībā uz smagiem seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas veidiem būtu jāpiemēro iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas. Tas jo īpaši attiecas uz dažāda veida seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu, ko atvieglo informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošana, piemēram, uzmāksnās bērniem tiešsaistē seksuālos nolūkos sociālo tīklu vietnēs un tērzētavās. Turklāt ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ☒ ~~pornogrāfijas~~ definīcija būtu jāprecizē un jāsaskaņo ar starptautiskajos instrumentos ietverto definīciju. ⇒ Plašākā nozīmē šajā direktīvā lietotā terminoloģija būtu jāsaskaņo ar atzītiem starptautiskajiem standartiem, proti, ar Terminoloģijas vadlīnijām par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību pret bērniem (*Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse*), kuras 2016. gada 28. janvārī Luksemburgā pieņēmusi Starpāģentūru darba grupa. ⇐

↓ 2011/93/ES 13. apsvērums

- (16) Šajā direktīvā paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš par tajā minētajiem nodarījumiem būtu jāattiecina uz vissmagākajiem šādu nodarījumu veidiem.

↓ 2011/93/ES 14. apsvērums
(pielāgots)

- (17) Lai par nodarījumiem saistībā ar seksuālu vardarbību pret bērniem, bērnu seksuālu izmantošanu un ~~☒~~ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem ~~☒ bērnu pornogrāfiju~~ noteiktu šajā direktīvā paredzēto maksimālo brīvības atņemšanas termiņu, dalībvalstis, ņemot vērā valsts tiesību aktus, var apvienot valsts tiesību aktos paredzētos brīvības atņemšanas termiņus saistībā ar minētajiem nodarījumiem.

↓ 2011/93/ES 15. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (18) Šajā direktīvā ⇒ būtu jāparedz ~~☒ ir noteikts~~, ka dalībvalstīm to tiesību aktos ir jāparedz kriminālsankcijas, ievērojot Savienības tiesību aktu normas par seksuālas vardarbības pret bērniem ~~☒~~ un ~~☒~~ bērnu seksuālas izmantošanas~~☒~~, un seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ~~☒ un bērnu pornogrāfijas~~ apkarošanu. Ar šo direktīvu ⇒ nevajadzētu noteikt ~~☒ netiek noteikti~~ pienākumi ~~us~~ attiecībā uz šādu sankciju vai citu pieejamu tiesībaizsardzības pasākumu piemērošanu konkrētās lietās.

↓ 2011/93/ES 16. apsvērums

- (19) Īpaši gadījumos, kad šajā direktīvā minētie nodarījumi ir izdarīti ar mērķi gūt finansiālu labumu, dalībvalstis tiek aicinātas apsvērt, vai tās varētu paredzēt iespēju papildus brīvības atņemšanai noteikt finanšu sankcijas.

↓ 2011/93/ES 17. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (20) ~~Bērnu pornogrāfijas~~☒ Seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ☒ kontekstā termins “☒ nav uzskatāma par veiktu ☒ bez tiesībām to darīt” ļauj dalībvalstīm paredzēt aizsardzību attiecībā uz rīcību saistībā ar “~~☒ pornogrāfiskiem materiāliem~~”, ⇒ kuras varētu uzskatīt par seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem, bet ☒ kuriem, piemēram, ir medicīnisks, zinātnisks vai tamlīdzīgs nolūks. Tas arī atļauj veikt darbības saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajām pilnvarām, piemēram, iestādēm likumīgi glabāt ~~bērnu pornogrāfiju~~☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošus materiālus ☒, lai veiktu kriminālprocesu vai novērstu, konstatētu vai izmeklētu noziegumus ⇒ , vai tādas darbības, ko veic organizācijas, kuras sabiedrības interesēs rīkojas pret seksuālu vardarbību pret bērniem, ja minētajām organizācijām ir pilnvarojums no kompetentajām iestādēm tajā dalībvalstī, kur tās veic uzņēmējdarbību. Šīs darbības jo īpaši ietver ziņojumu saņemšanu, analīzi un sagatavošanu par gadījumiem, kad ir

aizdomas par seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem, ieskaitot tās vietas noteikšanu, kur tiek mitināti tajos ziņojumos minētie materiāli, ko iesnieguši tiešsaistes lietotāji vai citas organizācijas, kas sabiedrības interesēs rīkojas pret seksuālu vardarbību pret bērniem, kā arī meklēšanas veikšanu, lai konstatētu seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu izplatīšanu ⇐. Turklāt ~~tas~~ termins “bez tiesībām to darīt” ~~neizslēdz juridisku aizsardzību vai līdzīgus atbilstīgus principus, kas noteiktos apstākļos atbrīvo personu no atbildības, piemēram, ja tālruna vai interneta informācijas līnijas veic darbības, lai ziņotu par minētajiem gadījumiem.~~

↓ 2011/93/ES 18. apsvērums
(pielāgots)

- (21) Būtu jānosaka kriminālatbildība par apzinātu piekļuvi ~~bērnu pornogrāfijai~~ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem ~~un~~, izmantojot informācijas vai komunikācijas tehnoloģijas. Lai personu varētu saukt pie atbildības, personai vajadzētu būt gan nodomam ieiet ~~vietnē~~ tiešsaistes vietā ~~un~~, kur ir pieejama ~~bērnu pornogrāfija~~ i seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ~~un~~, gan arī jāzina, ka šādi ~~attēli~~ materiāli ~~un~~ tajā ir atrodami. Sankcijas nevajadzētu piemērot personām, kas netīši ir piekļuvušas ~~vietnēm~~ tiešsaistes vietām ~~un~~, kurās ir ~~bērnu pornogrāfija~~ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ~~un~~. Tīšu nodarījumu iespējams jo īpaši atpazīt pēc tā, ka tas izdarīts atkārtoti vai ka tas izdarīts, izmantojot maksas pakalpojumus.

↓ 2011/93/ES 19. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (22) Uzmācšanās bērniem seksuālos nolūkos ir īpaša rakstura drauds saistībā ar internetu, jo internets lietotājiem sniedz nepieredzētu anonimitāti, jo tiem ir iespēja slēpt savu īsto identitāti un personu raksturojošas pazīmes, piemēram, to vecumu. ⇐ Pēdējo desmit gadu laikā informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana ir nodrošinājusi noziedzniekiem arvien vienkāršāku piekļuvi bērniem, kur saskarsme bieži vien sākas tādējādi, ka noziedznieks ievilina bērnu draudīgās situācijās, piemēram, izliekoties par vienaudzi, vai ar citu krāpniecisku vai glaimojošu uzvedību. Šī arvien vienkāršākā piekļuve bērniem ir izraisījusi tādu parādību strauju pieaugumu kā seksuāla šantāža (t. i., draudi kopīgot intīmus materiālus, kuros attēlots cietsūšais, naudas iegūšanas nolūkā, seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošus materiālus vai jebko citu), kas skar bērnus, kuri ir gan jaunāki, gan vecāki par dzimumpilngadību. Pēdējos gados ir pieaugusi finansiāli motivēta seksuāla šantāža, ko veic organizētas noziedzīgas grupas, kas jo īpaši vērsta pret pusaudžiem zēniem un kas ir novedusi pie vairākiem gadījumiem, kad šie bērni ir zaudējuši dzīvību. Tādēļ ir būtiski, lai visas šīs parādības tiktu pienācīgi aptvertas dalībvalstu tiesību aktos. ⇐ Vienlaikus dalībvalstis atzīst, ka ir svarīgi arī apkarot uzmācšanos bērnam ārpus interneta, jo īpaši, ja šādu uzmācšanos veic, neizmantojot informācijas vai komunikācijas tehnoloģijas. Dalībvalstis tiek mudinātas noteikt kriminālatbildību par darbību, kad uzmācšanās bērnam, aicinot satikt nodarījuma izdarītāju seksuālos nolūkos, notiek bērna klātbūtnē vai tuvumā, piemēram, kā īpaša sagatavošanās nodarījumam, mēģinājums veikt šajā direktīvā minētos nodarījumus vai kā īpašs seksuālas vardarbības veids. Neatkarīgi to

tā, kādu juridisko risinājumu dalībvalstis izvēlas, lai noteiktu kriminālatbildību par iedraudzēšanos bezsaistē, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tās šādu nodarījumu izdarītājus ~~vienā vai citādā veidā~~ sauc pie kriminālatbildības.

↓ jauns

- (23) Ņemot vērā tehnoloģiju neseno attīstību un jo īpaši palielinātās, paplašinātās un virtuālās realitātes iestatījumu izstrādi, kriminālatbildības noteikšanai par uzmākšanos bērniem nevajadzētu aprobežoties tikai ar balss, teksta vai e-pasta saziņu, bet arī ietvert saskarsmi vai saziņu palielinātās, paplašinātās vai virtuālās realitātes vidē, kā arī plaša mēroga uzmākšanos bērniem ar šim nolūkam apmācītu sarunbotu starpniecību, jo domājams, ka mākslīgā intelekta lietojumprogrammu paredzamās pilnveidošanās rezultātā šī parādība pati par sevi palielināsies. Tādēļ formulējums “izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” būtu jāsaprot pietiekami plaši, lai aptvertu visu šo tehnoloģiju attīstību.
-

↓ 2011/93/ES 20. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (24) Ar šo direktīvu netiek reglamentēta dalībvalstu politika attiecībā uz seksuālām darbībām ar savstarpēju piekrišanu, kurās var būt iesaistīti bērni un kuras var uzskatīt par normālu seksualitātes atklāšanu cilvēka attīstības gaitā, ņemot vērā dažādās kultūras un tiesību tradīcijas, kā arī jaunus veidus, kā bērni un jaunieši savā starpā veido un uztur attiecības, tostarp, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas. ~~Šie jautājumi neietilpst šīs direktīvas darbības jomā.~~ Dalībvalstis, kas izmanto šajā direktīvā minētās iespējas, to dara, īstenojot savu kompetenci. ⇒ Konkrētāk, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atbrīvot no kriminālatbildības noteikšanas par seksuālām darbībām ar savstarpēju piekrišanu, kurās iesaistīti tikai tādi bērni, kas ir vecāki par dzimumpilngadības vecumu, kā arī par tādām seksuālām darbībām ar savstarpēju piekrišanu, kurās iesaistīti vienaudži. Minētā panta grozījumu mērķis ir precizēt atkāpes darbības jomu, ņemot vērā to, ka dažas dalībvalstis, šķiet, ir pārāk plaši interpretējušas tās sākotnējo formulējumu (piemēram, atbrīvojot no kriminālatbildības par darbībām ar savstarpēju piekrišanu starp nepilngadīgajiem, kas vecāki par dzimumpilngadības vecumu, un starp jebkura vecuma pieaugušajiem, kas uzskatāmi par “vienaudžiem”, neraugoties uz būtisku vecuma starpību). ⇐
-

↓ 2011/93/ES 21. apsvērums

- (25) Dalībvalstīm valsts tiesību aktos būtu jāparedz atbildību pastiprinoši apstākļi saskaņā ar šo valstu tiesību sistēmā definētiem piemērojamiem noteikumiem par atbildību pastiprinošiem apstākļiem. Tām būtu jānodrošina, lai tiesnešiem, piespriežot sodu nodarījumu izdarītājiem, ir iespēja ņemt vērā minētos atbildību pastiprinošus apstākļus, kaut arī tiesnešiem nav pienākums minētos atbildību pastiprinošus apstākļus piemērot. Dalībvalstīm atbildību pastiprinošie apstākļi valstu tiesību aktos nebūtu jāparedz, ja tie, ņemot vērā konkrētā nodarījuma būtību, nav atbilstoši. Dažādu šajā

direktīvā paredzēto atbildību pastiprinošo apstākļu atbilstība būtu jāizvērtē valsts līmenī attiecībā uz katru šajā direktīvā minēto nodarījumu.

↓ 2011/93/ES 22. apsvērums

- (26) Fiziska vai garīga nespēja šajā direktīvā būtu jāsaprot arī kā fiziska vai garīga nespēja, ko izraisījusi narkotiku vai alkohola ietekme.

↓ 2011/93/ES 23. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (27) Cīņā pret bērnu seksuālu izmantošanu būtu pilnībā jāizmanto pastāvošie instrumenti, kas attiecas uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu arestēšanu un konfiskāciju, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija pret transnacionālo organizēto noziedzību²² un tās protokoli, Eiropas Padomes 1990. gada Konvencija par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju, Padomes Pamatlēmums 2001/500/TI (2001. gada 26. jūnijs) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestēšanu un konfiskāciju²³ un, Padomes Pamatlēmums 2005/212/TI (2005. gada 24. februāris) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu, nozieguma rīku un īpašuma konfiskāciju²⁴ ⇒, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva [.../.../...] ²⁵ ⇐. Būtu jāveicina, lai arestētie un konfiscētie rīki un līdzekļi, kas iegūti saistībā ar šajā direktīvā minētajiem nodarījumiem, tiktu izmantoti, lai atbalstītu palīdzības sniegšanu cietušajiem un viņu aizsardzību.

↓ 2011/93/ES 24. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (28) Būtu jāizvairās no šajā direktīvā minētajos nodarījumos cietušo atkārtotas viktimizācijas. ⇒ Piemēram un neskarot aizsardzības pasākumus, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/800²⁶ ⇐, =dD= dalībvalstīs, kuru valsts krimināltiesībās ir noteikts, ka prostitūcija vai parādīšanās pornogrāfiskos materiālos ir sodāma, vajadzētu būt iespējai nesaukt pie kriminālatbildības vai

²² OV L 261, 6.8.2004., 70. lpp.

²³ Padomes Pamatlēmums 2001/500/TI (2001. gada 26. jūnijs) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestēšanu un konfiskāciju (OV L 182, 5.7.2001., 1. lpp.), ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2001/500/oj

²⁴ Padomes Pamatlēmums 2005/212/TI (2005. gada 24. februāris) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu, nozieguma rīku un īpašuma konfiskāciju (OV L 68, 15.3.2005., 49. lpp.), ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2005/212/oj.

²⁵ COM(2022) 245, 25.5.2022.

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/800 (2016. gada 11. maijs) par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā (OV L 132, 21.5.2016., 1. lpp.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj>.

nepiemērot sankcijas saskaņā ar minētajiem tiesību aktiem, ja attiecīgais bērns ir veicis minētās darbības tādēļ, ka ir cietis no seksuālas izmantošanas, vai ja bērns bija piespiests piedalīties ~~bērnu pornogrāfijā~~⇒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošā materiālā. Termins “piespiests” šajā gadījumā būtu jāsaprot kā tāds, kas attiecas arī uz tādām situācijām, kad bērns ir pievilināts rīcības veikšanai, bet nav bijis spiests vai nav piespiests rīkoties, papildus tām situācijām, kad bērns ir bijis spiests vai ir piespiests rīkoties. ⇐

↓ 2011/93/ES 25. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (29) Šajā direktīvā, kas ir krimināltiesību tuvināšanas rīks, tiek paredzētas soda pakāpes, kurām nebūtu jāskar dalībvalstu konkrēta krimināltiesību politika attiecībā uz ~~nepilngadīgiem~~ nodarījuma izdarītājiem ⇒ , kad cietušais ir bērns. ⇐

↓ 2011/93/ES 26. apsvērums

- (30) Būtu jāatvieglo nodarījumu izmeklēšana un apsūdzību izvirzīšana kriminālprocesā, lai varētu ņemt vērā cietušo bērnu grūtības ziņot par seksuālu vardarbību un nodarījumu izdarītāju anonimitāti kibertelpā. Lai nodrošinātu šajā direktīvā minēto nodarījumu sekmīgu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības, šādu procedūru uzsākšanai principā nevajadzētu būt atkarīgai no cietušā vai viņa/viņas pārstāvja iesnieguma vai izvirzītās apsūdzības. ~~Laikposma ilgums, kas uzskatāms par pietiekamu saukšanai pie kriminālatbildības, būtu jānosaka saskaņā ar valsts tiesību aktiem.~~

↓ jauns

- (31) Personas, kas cietušas no seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas, bieži vien vairākas desmitgades pēc tam nespēj ziņot par nodarījumu kauna, vainas un paškritikas dēļ, kas cita starpā var būt saistīts ar sociālo un kultūras stigmatizāciju, kura joprojām skar seksuālu vardarbību, ar slepenību, kurā vardarbība notiek, ar draudēšanu vai vainojošu rīcību no nodarītāja puses un/vai traumu. Personas, kas veic seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu, atšķirībā no citu vardarbīgu noziegumu izdarītājiem, parasti turpina šādi rīkoties līdz vecumdienām, joprojām apdraudot bērnus. Ņemot to vērā, efektīvu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības par nodarījumiem, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu, kā arī pienācīgu palīdzību un atbalstu cietušajiem var sniegt tikai tad, ja noilguma termiņi ļauj cietušajiem ziņot par nodarījumu ievērojami ilgāku laikposmu.

↓ 2011/93/ES 27. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (32) Atbildīgajiem par šajā direktīvā minēto nodarījumu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības par tiem, būtu jānodrošina efektīvi izmeklēšanas līdzekļi. Minētie līdzekļi varētu būt sakaru pārtveršana, slepena novērošana, tostarp elektroniska novērošana, bankas kontu uzraudzība vai citi finanšu izmeklēšanas veidi, *inter alia* ņemot vērā proporcionalitātes principu un izmeklējamu nodarījumu veidu un smagumu. ~~Attiecīgā gadījumā un saskaņā ar valsts tiesību aktiem šādiem līdzekļiem vajadzētu ietvert arī iespēju tiesībsardzības iestādēm internetā izmantot slēptu identitāti~~ ⇒ un tiesas uzraudzībā izplatīt seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošus materiālus. Prasība dalībvalstīm ļaut izmantot šīs izmeklēšanas metodes ir būtiska, lai nodrošinātu efektīvu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības par nodarījumiem, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu. Tā kā vairumā gadījumu tos veicina vai nodrošina tiešsaistes rīki, un tāpēc tie pēc būtības ir pārrobežu darbības, īpaši efektīvi izmeklēšanas instrumenti saistībā ar seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu ir izrādījušies slepenās operācijas un tā sauktā “urķuslazda” izmantošana. Lai nodrošinātu efektīvu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības, dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu arī jāsadarbojas Eiropolā un Eurojust un ar to starpniecību to attiecīgajās kompetences jomās un saskaņā ar piemērojamo tiesisko regulējumu. Šīm kompetentajām iestādēm būtu arī jāapmainās ar informāciju savā starpā un ar Komisiju par jautājumiem, kas radušies izmeklēšanā un saukšanā pie kriminālatbildības. ⇐

⇓ jauns

- (33) Daži tiešsaistes seksuālas vardarbības pret bērniem veidi, piemēram, vardarbības pret bērniem tiešraides straumēšana, ko bieži fiziski veic personas, kuras atrodas trešās valstīs, pēc Eiropas Savienībā esošu maksājošo pasūtītāju pieprasījuma, sagādā īpašas problēmas izmeklēšanai, jo straumētai vardarbībai parasti nav paliekošu pierādījumu attēlu vai ierakstu veidā. Sadarbībai ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/65/EK²⁷ 2. panta b) punktā definēto finanšu pakalpojumu sniedzējiem un citiem attiecīgajiem pakalpojumu sniedzējiem var būt izšķiroša nozīme, lai pārvarētu problēmas šādu nodarījumu izmeklēšanā un kriminālvajāšanā. Tāpēc, lai nodrošinātu efektīvu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja izveidot satvaru ciešai sadarbībai starp finanšu pakalpojumu sniedzējiem un citiem attiecīgajiem pakalpojumu sniedzējiem, piemēram, tiešraides straumēšanas pakalpojumu sniedzējiem. Tas samazinātu nesodāmību un nodrošinātu, ka visus nodarījumus, uz kuriem attiecas šī direktīva, var efektīvi izmeklēt, izmantojot mērķtiecīgus un piemērotus instrumentus un resursus.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2002/65/EK (2002. gada 23. septembris) par patēriņa finanšu pakalpojumu tālpārdošanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 90/619/EEK un Direktīvās 97/7/EK un 98/27/EK (OV L 271, 9.10.2002., 16. lpp.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/65/oj>.

⇒ jauns

(34) Dalībvalstīm būtu jānodrošina visas personas, kurām ir informācija vai aizdomas par bērna seksuālu izmantošanu vai seksuālu vardarbību pret bērnu, par to ziņot kompetentajiem dienestiem. ⇒ Jo īpaši dalībvalstīm būtu jādara bērniem pieejama informācija par iespēju ziņot par vardarbību, tostarp par palīdzības līnijām. ⇐ Katras dalībvalsts pienākums ir noteikt kompetentās iestādes, kurām var ziņot par šādām aizdomām. Minētajām kompetentajām iestādēm nav jābūt vienīgi bērnu aizsardzības dienestiem vai attiecīgiem sociālajiem dienestiem. Prasība par to, ka aizdomām jābūt izteiktām godprātīgi, jāparedz, lai izvairītos no tā, ka noteikumu izmanto, lai personu launprātīgi apsūdzētu par pilnīgi iztēlotiem vai nepatiesiem faktiem.

(pielāgots)

(35) Noteikumi par jurisdikciju būtu jāgroza, lai nodrošinātu to, ka personas no Savienības, kuras izdarījušas seksuālu vardarbību pret bērniem vai tos seksuāli izmantojušas, tiek sauktas pie kriminālatbildības, pat ja tās noziegumus veikušas ārpus Savienības, jo īpaši izmantojot tā dēvēto sekstūrismu. Bērnu ~~seksstūrismu~~ seksuāla izmantošana ceļojumos un tūrismā ~~seksstūrismu~~ būtu jāsaprot kā bērnu seksuāla izmantošana, ko veic persona vai personas, kura vai kuras no savas ierastās vides veic ceļojumu uz galamērķi ārzemēs, kur tām ir seksuāli sakari ar bērniem. Ja bērnu ~~seksstūrismu~~ seksuāla izmantošana ceļojumos un tūrismā ~~seksstūrismu~~ notiek ārpus Savienības, dalībvalstis tiek mudinātas ar pieejamajiem valsts un starptautiskiem instrumentiem, tostarp divpusējiem vai daudzpusējiem nolīgumiem par izdošanu, savstarpēju palīdzību vai procesa nodošanu, censties pastiprināt sadarbību ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, lai apkarotu ~~seksstūrismu~~ seksuālu izmantošanu ceļojumos un tūrismā ~~seksstūrismu~~. Dalībvalstīm būtu jāveicina atklāts dialogs un saziņa ar valstīm ārpus Savienības, lai atbilstīgi attiecīgajiem ~~seksstūrismu~~ valsts ~~seksstūrismu~~ tiesību aktiem varētu saukt pie kriminālatbildības tādus nodarījumu izdarītājus, kas ~~seksstūrisma nolūkos~~ ceļo ārpus Savienības robežām ~~seksstūrismu~~ ar nolūku seksuāli izmantot bērnus ceļojumos un tūrismā ~~seksstūrismu~~.

⇒ jauns

(36) Pasākumi, lai ☒ visaptveroši ☒ aizsargātu cietušos bērnus, būtu jāpieņem, ņemot vērā bērnu intereses un viņu vajadzību izvērtējumu. Efektīvai bērnu aizsardzībai ir nepieciešama visas sabiedrības iesaiste. Liekot centrā bērna vajadzības, visām attiecīgajām iestādēm un dienestiem būtu jāsadarbojas un jāatbalsta bērni, pilnībā ievērojot to intereses. ⇒ “Barnahus” modelis, kas paredz bērniem draudzīgas vides nodrošināšanu ar speciālistiem no visām attiecīgajām disciplīnām, pašlaik ir visprogresīvākais piemērs, kāda ir bērniem draudzīga pieeja justīcijai un kā izvairīties no atkārtotas viktimizācijas. Šīs direktīvas attiecīgo noteikumu pamatā ir minētā

modeļa principi. Minētā modeļa mērķis ir nodrošināt, ka visiem bērniem, kas iesaistīti izmeklēšanās par vardarbību pret bērniem vai bērnu seksuālu izmantošanu, tiek nodrošināts kvalitatīvs izvērtējums bērniem draudzīgā vidē, piemērots psihosociālais atbalsts un bērnu aizsardzības pakalpojumi. Ar šo direktīvu cenšas nodrošināt, ka visas dalībvalstis ievēro šos principus, lai gan tajā nav prasīts, lai dalībvalstis ievērotu konkrēti “Barnahus” modeli. Ja kriminālizmeklēšanas vajadzībām ir nepieciešamas bērna medicīniskās pārbaudes, piemēram, lai savāktu pierādījumus par vardarbību, tām būtu jāaprobežojas ar absolūti nepieciešamo, lai ierobežotu atkārtotu traumatizāciju. Šim pienākumam nevajadzētu kavēt citas medicīniskās pārbaudes, kas nepieciešamas bērna labklājībai. ⇐ Cietušajiem bērniem būtu jānodrošina atvieglota piekļuve ⇨ bērniem draudzīgai justīcijai, ⇐ tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un pasākumiem interešu konfliktu atrisināšanai, ja seksuāla vardarbība pret bērnu vai bērna seksuāla izmantošana notiek ģimenē. Ja bērnam kriminālizmeklēšanā vai kriminālprocesā būtu jānozīmē īpašs pārstāvis, šo uzdevumu var veikt arī juridiska persona, iestāde vai struktūra. Turklāt cietušie bērni, kas par savu gadījumu ziņo kompetentajām iestādēm, būtu jāpasargā no sankcijām, ko paredz, piemēram, valstu tiesību akti par prostitūciju. Turklāt, cik vien iespējams, būtu jānodrošina, lai piedalīšanās kriminālprocesā, neradītu cietušajiem bērniem papildu traumu, ko var izraisīt nopratināšana vai vizuāls kontakts ar nodarījuma izdarītājiem. ⇨ Visām tiesvedībā iesaistītajām iestādēm vajadzētu būt apmācītām bērniem draudzīgas justīcijas jomā. ⇐ Laba izpratne par bērniem un viņu uzvedību pēc traumējošas pieredzes palīdzēs nodrošināt kvalitatīvu pierādījumu vākšanu un arī samazinās stresu, kas bērniem rodas, veicot nepieciešamos pasākumus. ⇨ Ja cietušie bērni piedalās kriminālprocesā, tiesai, veicot procesu, būtu pilnībā jāņem vērā viņu vecums un briedums un jānodrošina, ka process ir bērnam pieejams un saprotams. ⇐

↓ 2011/93/ES 31. apsvērums

⇨ jauns

- (37) Dalībvalstīm vajadzētu ~~apsvērt iespēju~~ cietušajiem bērniem nodrošināt ⇨ pielāgotu un visaptverošu ⇐ palīdzību īstermiņā un ilgtermiņā. Jebkurš kaitējums, ko radījusi seksuāla vardarbība pret bērnu un bērna seksuāla izmantošana, ir būtisks un tam būtu jāpievērš uzmanība ⇨ pēc iespējas drīz pēc cietušā pirmās saziņas ar iestādēm. Tūlītēja palīdzība cietušajiem pirms kriminālizmeklēšanas un tiesvedības un to laikā ir būtiska, lai ierobežotu ilglaicīgo traumu, kas saistīta ar pārciesto vardarbību. Lai veicinātu ātru palīdzības sniegšanu, tostarp attiecīgo atbalsta pakalpojumu identificēšanu, dalībvalstīm būtu jāizdod vadlīnijas un protokoli veselības aprūpes, izglītības un sociālo dienestu speciālistiem, tostarp palīdzības līniju darbiniekiem ⇐. Ņemot vērā seksuālas vardarbības un seksuālas izmantošanas radītā kaitējuma specifiku, šādas palīdzības sniegšana būtu jāturpina, cik vien ilgi nepieciešams, lai nodrošinātu bērna fizisku un psiholoģisku atlabšanu, un vajadzības gadījumā to var turpināt sniegt arī pieaugušā vecumā. Būtu jāapsver iespēja sniegt palīdzību un konsultācijas arī cietušā bērna vecākiem ⇨, aprūpētājiem ⇐ vai aizbildņiem – ja vien viņi netiek turēti aizdomās par attiecīgo nodarījumu – lai palīdzētu viņiem atbalstīt cietušos bērnus visā kriminālprocesa gaitā.

↓ jauns

- (38) Trauma, ko radījusi seksuāla vardarbība pret bērniem un bērnu seksuāla izmantošanas, bieži vien saglabājas vēl pieaugušā vecumā, radot ilgtermiņa sekas, kas bieži vien gadiem vai pat gadu desmitiem traucē cietušajiem ziņot par nodarījumu un lūgt palīdzību un atbalstu. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāsniedz pielāgota un visaptveroša īstermiņa un ilgtermiņa palīdzība ne tikai cietušajiem bērniem, bet arī pieaugušajiem, kas agrāk cietuši no seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas.

↓ 2011/93/ES 32. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (39) ~~Padomes Pamatlēmumā 2001/220/TI (2001. gada 15. marts) par cietušo statusu kriminālprocesā~~ Direktīvā 2012/29/ES ir noteiktas cietušo tiesības kriminālprocesā, tostarp tiesības uz aizsardzību un tiesības saņemt lēmumu par kompensāciju no nodarījuma izdarītāja. Priekšlikums pārskatīt Cietušo tiesību direktīvu paredz mērķtiecīgus grozījumus attiecībā uz visām cietušo tiesībām. Turklāt papildus tiesībām, ko paredz minētā direktīva, bērniem, kas ir cietuši no seksuālas vardarbības, seksuālas izmantošanas vai seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem ~~bērnu pornogrāfijas~~, būtu jānodrošina iespēja saņemt juridiskas konsultācijas un – saskaņā ar cietušā statusu attiecīgajā tieslietu sistēmā – juridisko pārstāvību, tostarp nolūkā prasīt atlīdzību. Šādas juridiskās konsultācijas un juridisko pārstāvību kompetentas iestādes varētu nodrošināt arī, lai prasītu atlīdzību no valsts. Juridisko konsultāciju mērķis ir nodrošināt, lai cietušie saņemtu informāciju un padomus par dažādām iespējām, ko viņi var izmantot. Juridiskās konsultācijas būtu jāsniedz personai, kas saņēmusi atbilstīgu juridisku apmācību, bet tai nav obligāti jābūt juristam. Vismaz tajos gadījumos, kad cietušajam nav pietiekamu finanšu līdzekļu, juridiskās konsultācijas un – saskaņā ar cietušo statusu attiecīgajā tieslietu sistēmā – juridiskā pārstāvība būtu jānodrošina atbilstīgi dalībvalstu iekšējām procedūrām bez maksas.

↓ jauns

- (40) ES centram seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai ("ES centrs"), kas izveidots ar Regulu [.../.../ES, ar ko paredz noteikumus seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai]²⁸, būtu jāatbalsta dalībvalstu veiktās novēršanas darbības un palīdzība šajā direktīvā noteiktajiem cietušo centieniem un pienākumiem. Tam būtu jāveicina paraugprakses apmaiņa Savienībā un ārpus tās. ES centram būtu jāveicina dialogs starp visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai palīdzētu izstrādāt mūsdienīgas novēršanas programmas. Turklāt, sadarbojoties ar dalībvalstīm un palīdzot standartizēt datu vākšanu par seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu visā Savienībā, ES centram

²⁸ COM(2022) 209, 11.5.2022.

vajadzētu būt par līdzekli, ar kura palīdzību atbalstīt uz pierādījumiem balstītu politiku gan attiecībā uz novēršanu, gan palīdzību cietušajiem. Dalībvalstīm būtu jāizveido valsts iestādes vai līdzvērtīgas struktūras, ko tās uzskata par vispiemērotākajām atbilstoši to iekšējai organizācijai, ņemot vērā to, ka ir vajadzīga minimāla struktūra ar noteiktiem uzdevumiem, kura spētu izvērtēt seksuālas vardarbības pret bērniem tendences, vākt statistiku, izmērīt rezultātus, kas gūti, veicot pasākumus seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai, un regulāri ziņot par šādām tendencēm, statistiku un rezultātiem. Šādām valsts iestādēm būtu jādarbojas kā valsts kontaktpunktiem un savā darbā būtu jāizmanto integrējoša daudzu ieinteresēto personu pieeja. Turklāt dalībvalstīm valsts līmenī būtu jāizveido nepieciešamie mehānismi, kas nodrošinātu efektīvu koordināciju un sadarbību tādu pasākumu izstrādē un īstenošanā, kuru mērķis ir novērst un apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu gan tiešsaistē, gan bezsaistē, starp visiem attiecīgajiem publiskā un privātā sektora dalībniekiem, kā arī jāveicina sadarbība ar ES centru un Komisiju.

↓ jauns

- (41) Dalībvalstis var izvēlēties norīkot esošas struktūras, piemēram, valsts koordinējošās iestādes, kas jau ir izraudzītas saskaņā ar Regulu [...]/.../ES *Regulas par seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanu un apkarošanu priekšlikums*], par valsts iestādēm vai līdzvērtīgus mehānismus, kas paredzēti šajā direktīvā, ciktāl tas ir saderīgi ar vajadzību nodrošināt, ka tām saskaņā ar šo direktīvu uzticētie uzdevumi tiek veikti efektīvi un pilnībā.

↓ 2011/93/ES 33. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (42) Dalībvalstīm būtu jārīkojas, lai novērstu vai aizliegtu tādas darbības, kas saistītas ar seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu ~~seksuālas izmantošanas~~ ceļojumos un tūrismā ~~seksuālisma~~ popularizēšanu. Varētu apsvērt dažādus preventīvus pasākumus, piemēram, tūrisma nozares rīcības kodeksa un pašregulējošu mehānismu izstrādi un pastiprināšanu, ētikas kodeksa vai “kvalitātes marķējuma” izstrādi un piešķiršanu ⇒ vai skaidras politikas noteikšanu ⇐ tādām tūrisma organizācijām, kas apkaro ~~seksuālu~~ vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu ceļojumos un tūrismā ~~bērnu seksuālisma~~. ⇒ Dalībvalstīm būtu jāizmanto instrumenti, kas ir to rīcībā saskaņā ar ES tiesību aktiem, valsts tiesību aktiem un starptautiskiem nolīgumiem, lai novērstu seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu ceļojumos un tūrismā to teritorijā vai ar galamērķi to teritorijā, jo īpaši attiecīgi rīkojoties pēc attiecīgās informācijas saņemšanas no trešām valstīm, tostarp veicot papildu pārbaudes vai izdodot ieceļošanas atteikumu saistībā ar Regulu (ES) 2018/1861 par Šengenas Informācijas sistēmas (SIS) izveidi, darbību un izmantošanu robežpārbaudžu jomā²⁹. ⇐

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula 2018/1861 (2018. gada 28. novembris) par Šengenas Informācijas sistēmas (SIS) izveidi, darbību un izmantošanu robežpārbaudžu jomā un ar kuru groza

↓ 2011/93/ES 34. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (43) Dalībvalstīm būtu jānosaka ~~un~~/vai jānostiprina politikas nostādnes, lai novērstu seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu, tostarp pasākumi, lai ar informēšanas un izpratnes veidošanas kampaņu⇒, kas cita starpā paredzētas vecākiem un aprūpētājiem, kā arī sabiedrībai kopumā, ⇐ un pētniecības un izglītošanas programmu palīdzību atturētu no pieprasījuma un samazinātu šo pieprasījumu, kas veicina visus bērnu seksuālās izmantošanas veidus, un pasākumi, lai mazinātu risku, ka bērni kļūst par cietušajiem. Šādās iniciatīvās dalībvalstīm būtu jāpieņem uz bērnu tiesībām balstīta pieeja. Īpaši būtu jā rūpējas par to, lai nodrošinātu, ka bērniem domātās izpratnes veidošanas kampaņas ir atbilstošas un pietiekami viegli saprotamas⇒, kā arī pielāgotas dažādu vecumu grupu bērnu, tostarp pirmsskolas vecuma bērnu, konkrētajām vajadzībām. Novēršanas pasākumos būtu jāizmanto holistiska pieeja seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas parādībai, pievēršoties to tiešsaistes un bezsaistes dimensijai un mobilizējot visas attiecīgās ieinteresētās personas. Jo īpaši attiecībā uz tiešsaistes dimensiju pasākumos būtu jāiekļauj digitālo prasmju attīstīšana, tostarp kritiska iesaistīšanās digitālajā pasaulē, lai palīdzētu lietotājiem identificēt un novērst seksuālas vardarbības pret bērniem tiešsaistē mēģinājumus, meklēt atbalstu un novērst tās izdarīšanu. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas novēršanai attiecībā uz tādiem bērniem, kas ir aprūpē grupā, nevis aprūpē ģimeniskā vidē. ⇐ ☒ Kur tas vēl nav izdarīts, b☒Būtu jāapsver ⇒ specializētu ⇐ palīdzības vai informācijas līniju izveidošana.

↓ 2011/93/ES 35. apsvērums
(pielāgots)

- (44) Attiecībā uz sistēmu, kas paredzēta, lai ziņotu par seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu un lai sniegtu palīdzību bērniem, kuriem tā vajadzīga, būtu jāveicina, lai tiktu izmantoti tālruņa palīdzības vai informācijas dienesti ar numuru 116 000 pazudušiem bērniem, 116 006 – noziegumos cietušajiem un 116 111 – bērniem, kas ieviesti ar Komisijas Lēmumu 2007/116/EK (2007. gada 15. februāris) ~~par valsts numuru sērijas, kas sākas ar “116”, rezervēšanu saskaņotajiem numuriem, kuri paredzēti saskaņotajiem pakalpojumiem ar sociālo vērtību~~³⁰, un būtu jāņem vērā pieredze, kas gūta saistībā ar šo numuru izmantošanu.

Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, un groza un atceļ Regulu (EK) Nr. 1987/2006 (OV L 312, 7.12.2018., 14.-55. lpp.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1861/oj>.

³⁰ Komisijas Lēmums 2007/116/EK (2007. gada 15. februāris) par valsts numuru sērijas, kas sākas ar “116”, rezervēšanu saskaņotajiem numuriem, kuri paredzēti saskaņotajiem pakalpojumiem ar sociālo vērtību (OV L 49, 17.2.2007., 30. lpp.), ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116(1)/oj)).

↓ jauns

- (45) Organizācijas, kas sabiedrības interesēs cīnās pret seksuālu vardarbību pret bērniem, piemēram, *INHOPE* informācijas līniju tīkla dalībnieki, jau gadiem ilgi ir darbojušies vairākās dalībvalstīs, sadarbojoties ar tiesībsardzības iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem, lai atvieglotu seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu tiešsaistes materiālu izņemšanas procesu un ziņošanu par tiem. Ar šo darbu tiek apkarota atkārtota viktimizācija, ierobežojot nelikumīgu materiālu izplatīšanu tiešsaistē, un tas var sniegt pierādījumus tiesībsardzības iestādēm par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Tomēr tiesiskais regulējums, kurā tie darbojas, dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras, un daudzos gadījumos tajā nav noteikti uzdevumi, ko šīs organizācijas var likumīgi veikt, kā arī attiecīgie nosacījumi. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai dot atļauju šīm organizācijām veikt attiecīgos uzdevumus, un jo īpaši apstrādāt seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošus materiālus, un tādā gadījumā apstrādi nevajadzētu uzskatīt par veiktu “bez tiesībām”. Dalībvalstis tiek mudinātas dot šādas atļaujas, jo tās palielina juridisko noteiktību, līdz maksimumam palielina sinerģiju starp valstu iestādēm un citiem dalībniekiem, kas iesaistīti cīņā pret seksuālu vardarbību pret bērniem, kā arī atbalsta cietušo tiesības, jo seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli tiek izņemti no publiskās digitālās vides.
-

↓ 2011/93/ES 36. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (46) Speciālistiem, kas varētu nonākt saskarsmē ar bērniem, kuri cietuši no seksuālas vardarbības un seksuālas izmantošanas, būtu jānodrošina atbilstīga apmācība, lai viņi varētu identificēt cietušos un strādāt ar viņiem. ⇒ Lai nodrošinātu bērniem draudzīgu justīciju visā seksuālās vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas lietu izmeklēšanas un saukšanas pie kriminālatbildības laikā, vajadzētu veicināt, ka minēto apmācību saņem personas, gadījumos, kad pastāv iespēja, ka tās varētu saskarties ar cietušajiem bērniem, kas pieder pie šādām kategorijām – policisti, prokurori, advokāti, tiesneši un tiesu ierēdņi, bērnu un veselības aprūpes darbinieki, izglītības sektora, tostarp agrīnas bērnības izglītības un aprūpes sektora, speciālisti, sociālie dienesti, atbalsta sniedzēji cietušajam, kā arī tiesiskuma atjaunošanas dienesti, bet tās varētu attiekties arī uz citām personu grupām, kuras savā darbā varētu saskarties ar bērniem, kuri cietuši no seksuālas vardarbības un seksuālas izmantošanas.
-

↓ 2011/93/ES 37. apsvērums

- (47) Lai novērstu seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu, dzimumnoziedzniekiem būtu jāpiedāvā viņiem īpaši paredzētas intervences programmas vai pasākumi. Minētajās intervences programmās vai pasākumos būtu jāizmanto plaša un elastīga pieeja, koncentrējoties uz medicīniskajiem un psiholoģiski sociālajiem aspektiem, un dalībai vajadzētu būt brīvprātīgai. Minētās intervences

programmas vai pasākumi neskar tās intervences programmas vai pasākumus, ko noteikušas kompetentās tiesu iestādes.

↓ 2011/93/ES 38. apsvērums

⇒ jauns

- (48) ~~Intervences programmas vai pasākumi netiek piedāvāti kā automātiskas tiesības.~~ Dalībvalstis var pašas izlemēt, kuras intervences programmas vai pasākumi ir piemēroti. ⇒ Šīm programmām vai pasākumiem saskaņā ar valsts standartiem, kas attiecas uz veselības aprūpi, vajadzētu būt pieejamiem tādām personām, kuras baidās izdarīt šādus nodarījumus. ⇐

↓ 2011/93/ES 39. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (49) Lai novērstu un mazinātu recidīvismu, būtu jāizvērtē nodarījumu izdarītāju bīstamība un iespējamie riski, ka tie varētu atkārtoti veikt seksuālus nodarījumus pret bērniem. Šāda izvērtējuma kārtībai, piemēram, tās iestādes veidam, kura ir kompetenta prasīt un veikt izvērtēšanu vai laikam, kad šāds izvērtējums būtu jāveic kriminālprocesa gaitā vai pēc tā, kā arī kārtībai, saskaņā ar kuru pēc minētā izvērtējuma veikšanas tiek piedāvātas efektīvas intervences programmas vai pasākumi, būtu jāatbilst dalībvalstu iekšējām procedūrām. Tā paša iemesla dēļ – lai novērstu un mazinātu recidīvismu – nodarījumu izdarītājiem vajadzētu arī būt iespējai brīvprātīgi piedalīties efektīvās intervences programmās vai pasākumos. Minētajām intervences programmām vai pasākumiem nevajadzētu traucēt valstu sistēmām, kas izveidotas, lai ārstētu personas ar ~~garīgiem traucējumiem~~ ⇒ garīgās veselības problēmām, un tām būtu jābūt piekļūstamām un cenas ziņā pieejamām atbilstoši valsts standartiem veselības aprūpes jomā, piemēram, attiecībā uz to derīgumu atmaksai dalībvalstu veselības apdrošināšanas sistēmu ietvaros ⇐.

↓ 2011/93/ES 40. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (50) Ja tas ir atbilstīgi, ņemot vērā nodarījumu izdarītāju bīstamību un risku, ka nodarījumi varētu tikt atkārtoti, notiesātajiem nodarījumu izdarītājiem būtu uz laiku vai pastāvīgi jāliedz veikt vismaz profesionālo darbību, kas ietver tiešu un regulāru saskarsmi ar bērniem ⇒ vai tādās organizācijās, kas strādā ar bērniem, vai tādās organizācijās, kas sabiedrības interesēs iesaistās cīņā pret seksuālu vardarbību pret bērniem ⇐. Darba devējiem gadījumos, kad viņi pieņem darbā amatam, kurā ir tieša un regulāra saskarsme ar bērniem, ~~ir tiesības būt informētiem~~ ⇒ būtu jāpieprasa informācija ⇐ par spēkā esošiem notiesājošiem spriedumiem par seksuāliem nodarījumiem pret bērniem, par kuriem informācija iekļauta sodāmības reģistrā vai par spēkā esošiem aizliegumiem. Šajā direktīvā termins “darba devējs” būtu arī jāattiecina uz personām, kas vada organizāciju, kura aktīvi veic brīvprātīgu darbu saistībā ar bērnu uzraudzību

un/vai aprūpi, kur ir tieša un regulāra saskarsme ar bērniem[⇒], tostarp kopienu vidē, piemēram, skolās, slimnīcās, sociālās aprūpes dienestos, sporta klubos vai reliģiskās kopienās[⇐]. Informācijas sniegšanas veids, piemēram, piekļuve ar attiecīgās personas starpniecību, un informācijas precīzs saturs, organizētas brīvprātīgas darbības nozīme un tieša un regulāra saskarsme ar bērniem būtu jānosaka saskaņā ar valsts tiesību aktiem. [⇒] Tomēr informācijā, ko viena kompetentā iestāde nosūta citai, būtu jāietver vismaz visi attiecīgie ieraksti, ko katra dalībvalsts glabā savos valsts sodāmības reģistros, un visi attiecīgie ieraksti, kurus var viegli iegūt no trešām valstīm, piemēram, informācija, ko var iegūt no Apvienotās Karalistes, izmantojot kanālu, kas izveidots saskaņā ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, trešās daļas IX sadaļu³¹. [⇐]

↓ 2011/93/ES 41. apsvērums

⇒ jauns

- (51) [⇒] Seksuālas vardarbības pret bērniem jomā īpaši izplatīta un satraucoša ir parādība, ka nodarījumu izdarītāji pēc notiesāšanas vai aizliegumiem atgūst piekļuvi bērniem, pārceļoties uz citu jurisdikciju. Tāpēc ir ļoti svarīgi veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai to novērstu. [⇐] Pienācīgi ņemot vērā dalībvalstu dažādās tiesību tradīcijas, šajā direktīvā ir ņemts vērā fakts, ka tikai kompetentās iestādes vai attiecīgā persona var atļaut piekļūt sodāmības reģistram. Ar šo direktīvu netiek noteikts pienākums mainīt valstu sistēmas, kas reglamentē sodāmības reģistrus, vai līdzekļus, ar kādiem piekļūst minētajiem reģistriem.

↓ 2011/93/ES 42. apsvērums

⇒ jauns

- (52) [⇒] Attiecībā uz informāciju, kas *ECRIS* nav pieejama vai vēl nav pieejama, piemēram, informāciju par nodarījumu izdarītājiem, kas ir trešo valstu valstspiederīgie, līdz brīdim, kad būs pilnībā īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes Regula 2019/816³², dalībvalstīm būtu jāizmanto citi kanāli, lai sniegtu visu attiecīgo informāciju darba devējiem, kuri pieņem darbā tādām amatam, kas ietver tiešu un regulāru saskarsmi ar bērniem. [⇐] Šīs direktīvas mērķis nav saskaņot noteikumus par attiecīgo personu piekrišanu, kad notiek apmaiņa ar informāciju no sodāmības reģistriem, proti, par to, vai šāda piekrišana ir jāpieprasa vai nē. Neatkarīgi no tā, vai saskaņā ar valsts tiesību aktiem šāda piekrišana ir vajadzīga vai nē, ar šo direktīvu netiek noteikts jauns pienākums grozīt valsts tiesību aktus un kārtību šajā jautājumā.

³¹ OV L 149, 30.4.2021., 10. lpp.,

ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj)[http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj).

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/816 (2019. gada 17. aprīlis), ar ko Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmas papildināšanai izveido centralizētu sistēmu (*ECRIS-TCN*) tādu dalībvalstu identificēšanai, kurām ir informācija par notiesājošiem spriedumiem par trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, un ar ko groza Regulu (ES) 2018/1726 (OV L 135, 22.5.2019., 1. lpp.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/816/oj>.

↓ 2011/93/ES 43. apsvērums
(pielāgots)

- (53) Dalībvalstis var apsvērt iespēju pieņemt papildu administratīvus pasākumus saistībā ar nodarījumu izdarītājiem, piemēram, reģistrēt dzimumnoziedznieku reģistros tādas personas, kuras ir notiesātas par šajā direktīvā minētajiem nodarījumiem. Uz piekļuvi minētajiem reģistriem būtu jāattiecinā ierobežojumi saskaņā ar valstu konstitucionālajiem principiem un piemērojamiem datu aizsardzības standartiem, piemēram, nosakot, ka piekļūt var tikai tiesu ~~un~~/vai tiesībaizsardzības iestādes.
-

↓ 2011/93/ES 44. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (54) Dalībvalstis ~~tiek mudinātas~~ ⇒ īm vajadzētu veikt nepieciešamos pasākumus, lai ~~sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību izveidotu valsts vai vietējā līmeņa datu vākšanas mehānismus vai kontaktpunktus~~, lai novērotu un analizētu jautājumu par seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu ⇒, arī pamatojoties uz plašākiem datu vākšanas pienākumiem, kas noteikti Direktīvā [.../...] [Cietušo personu tiesību direktīva, pārstrādāta redakcija], un Regulā (ES) [Regula par seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanu un apkarošanu] ⇐. Lai varētu pienācīgi novērtēt to pasākumu rezultātus, kas paredzēti seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un ~~bērnu pornogrāfijas~~ ⇐ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ⇐ apkarošanai, Savienībai arī turpmāk būtu jāpilnveido darbs saistībā ar metodiku un datu vākšanas metodēm, lai izstrādātu salīdzināmu statistiku. ⇒ Šajā ziņā būtiska loma būtu jāuzņemas ES centram, kurā koncentrētas zināšanas par seksuālu vardarbību pret bērniem Savienībā. ⇐
-

↓ 2011/93/ES 45. apsvērums

- (55) Dalībvalstīm būtu attiecīgi jārīkojas, lai izveidotu informācijas dienestus, lai sniegtu informāciju par to, kā atpazīt seksuālas vardarbības un seksuālas izmantošanas pazīmes.
-

↓ 2011/93/ES 46. apsvērums
(pielāgots)

- (56) ~~Bērnu pornogrāfija, proti, attēli, kuros redzama seksuāla vardarbība pret bērniem~~ ⇐ Seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ⇐, ir īpaša veida saturs, ko nevar uzskatīt par viedokļa izpaušmi. Lai pret to cīnītos, ir jāierobežo vardarbību pret bērniem ~~attēlojošu~~ ⇐ atspoguļojošu ⇐ materiālu aprīte, nodrošinot, ka nodarījumu izdarītājiem ir grūtāk šādu saturu augšupielādēt publiski pieejamā internetā. Tādēļ ir nepieciešams veikt pasākumus, lai izņemtu šādu saturu un aizturētu personas, kas atbildīgas par tādu ~~attēlu~~ ⇐ materiālu ⇐ izgatavošanu, izplatīšanu vai lejupielādēšanu, kuros redzama seksuāla vardarbība pret bērniem. Lai atbalstītu Savienības centienus ~~bērnu pornogrāfijas~~ ⇐ seksuālu vardarbību pret bērniem

atspoguļojošu materiālu ~~☒~~apkarošānā, dalībvalstīm būtu jādara viss iespējamais, lai sadarbotos ar trešām valstīm, cenšoties panākt šāda satura izņemšanu no serveriem, kas atrodas to teritorijā.

↓ jauns

- (57) Dalībvalstu centieniem samazināt seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu apriti, tostarp sadarbojoties ar trešām valstīm saskaņā ar šo direktīvu, nebūtu jāskar Regula (ES) 2022/2065, Regula (ES) 2021/1232 un [...]/.../regula, ar ko paredz noteikumus seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai]. Tiešsaistes saturam, kas ir šajā direktīvā minētie noziedzīgie nodarījumi vai kas veicina tos, piemēros pasākumus attiecībā uz nelikumīgu saturu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2065³³.

↓ 2011/93/ES 47. apsvērums
(pielāgots)

⇒ jauns

- (58) ~~Tomēr, n~~☒ N ☒eraugoties uz šādiem ☒ dalībvalstu ☒ centieniem, ~~bērnu pornogrāfijas satura~~☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ☒ izņemšana no to avota bieži vien nav iespējama, ja oriģinālie materiāli neatrodas Savienībā, vai nu tāpēc, ka valsts, kurā serveri atrodas, nevēlas sadarboties, vai arī tāpēc, ka materiālu izņemšana attiecīgajā valstī ir īpaši ilgs process. Var arī ieviest mehānismus, lai Savienības teritorijā bloķētu piekļuvi tīmekļa vietnēm, par kurām ir konstatēts, ka tajās ir ~~bērnu pornogrāfija~~☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ☒ vai ka caur šīm vietnēm to izplata. Pasākumi, ko dalībvalstis saskaņā ar šo direktīvu veic, lai izņemtu vai attiecīgajā gadījumā bloķētu tīmekļa vietnes, kurās ir ~~bērnu pornogrāfija~~☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ☒, varētu būt balstīti uz dažāda veida publisku rīcību, piemēram, likumdošanas, nenormatīvu, tiesu vai cita veida rīcību. Šādā kontekstā šī direktīva neskar interneta nozares lietotāju brīvprātīgu rīcību, lai novērstu interneta pakalpojumu ļaunprātīgu izmantošanu, un dalībvalstu atbalstu šādai rīcībai. Neatkarīgi no tā, kādu rīcības pamatu vai metodi izvēlas, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tā lietotājiem un pakalpojumu sniedzējiem sniedz pienācīgu juridisko noteiktību un paredzamību. Lai izņemtu un bloķētu vardarbību pret bērnu ~~attēlojošu~~☒ atspoguļojošu ☒ saturu, būtu jāizveido un jāpastiprina publisko iestāžu sadarbība, jo īpaši ar mērķi nodrošināt, ka valstu saraksti ar tīmekļa vietnēm, kurās ir ~~bērnu pornogrāfijas~~☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši ☒ materiāli, ir pēc iespējas pilnīgāki un ka tiek novērsta darba dublēšana. Veicot šādus pasākumus, vienmēr jāņem vērā gala lietotāju tiesības un jānodrošina atbilstība spēkā esošajām tiesas un juridiskajām procedūrām, kā arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas noteikumiem. ~~Ar programmu “Drošāks internets” ir izveidots informācijas līniju tīkls, kura mērķis ir~~

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp.)

vākt informāciju par galvenajiem nelegāla satura veidiem tiešsaistē, kā arī nodrošināt pienācīgu aptvērumu un apmaiņu ar ziņojumiem šajā jautājumā. ⇒ ES līdzfinansētais informācijas līniju tīkls³⁴ apstrādā ziņojumus, kas attiecas uz apgalvojumiem par seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem, par kuriem sabiedrība ziņojusi anonīmi, un sadarbojas ar tiesībaizsardzības iestādēm un nozari valsts, Eiropas un pasaules līmenī, lai nodrošinātu ātru šāda veida satura izņemšanu. ⇐

↓ 2011/93/ES 48. apsvērums

48. Šīs direktīvas mērķis ir grozīt un paplašināt Pamatlēmuma 2004/68/TI noteikumus. Tā kā veicamo grozījumu skaits ir liels un tie ir būtiski, skaidrības labad pamatlēmumu vajadzētu aizstāt pilnībā attiecībā uz dalībvalstīm, kas piedalās šīs direktīvas pieņemšanā.

↓ 2011/93/ES 49. apsvērums
(pielāgots)

- (59) Tā kā šīs direktīvas mērķi, proti, apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem, bērnu seksuālu izmantošanu un ~~bērnu pornogrāfiju~~ ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošus materiālus ☒, nevar pietiekami labi sasniegt ~~atsevišķās dalībvalstīs, un tā kā,~~ ☒ bet ☒ ☒ gan ☒ ☒ rīcības ☒ mēroga un iedarbības dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

↓ 2011/93/ES 50. apsvērums

- (60) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši, tiesības uz cilvēka cieņas aizsardzību, spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodu aizliegums, bērnu tiesības, tiesības uz brīvību un drošību, tiesības uz vārda un informācijas brīvību, tiesības uz personas datu aizsardzību, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, ka arī noziedzīgu nodarījumu un sankciju likumības un samērīguma principi. Nodrošināt minēto tiesību un principu pilnīgu ievērošanu ir īpašs šīs direktīvas mērķis, un tā ir attiecīgi jāīsteno.

↓ 2011/93/ES 51. apsvērums

51. Saskaņā ar 3. pantu 21. Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Apvienotā Karaliste un Īrija ir paziņojušas, ka tās vēlas piedalīties šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā.

³⁴ Pašlaik programmas “Digitālā Eiropa” ietvaros.

↓ jauns

- (61) [Saskaņā ar 3. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Īrija [...vēstulē] ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā.]

VAI

[Saskaņā ar 1. un 2. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un šī direktīva tai nav saistoša un nav jāpiemēro.]

↓ 2011/93/ES 52. apsvērum

- (62) Saskaņā 1. un 2. pantu 22. Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro,

↓ jauns

- (63) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina vienīgi uz tiem noteikumiem, kuri, salīdzinot ar iepriekšējo direktīvu, ir grozījumi pēc būtības. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav mainīti, izriet no iepriekšējās direktīvas.

↓ jauns

- (64) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņu I pielikumā minētās direktīvas transponēšanai valsts tiesību aktos.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo direktīvu tiek paredzēti minimālie noteikumi noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai attiecībā uz seksuālu vardarbību pret bērniem, bērnu seksuālu izmantošanu, ~~seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem~~ ~~seksuālu pornogrāfiju~~ un uzmākšanos bērniem seksuālos nolūkos. Ar to arī tiek ieviesti noteikumi, lai

pastiprinātu minēto ~~noziegumu~~ ☒ noziedzīgo nodarījumu ☒ novēršanu un tajos cietušo aizsardzību.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā tiek piemērotas šādas definīcijas:

- (1) “bērns” ir persona, kas ir jaunāka par 18 gadiem;
- (2) “dzimumpilngadības vecums” ir vecums, līdz kuram saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir aizliegts iesaistīties seksuālās darbībās ar bērnu;
- (3) “~~bērnu pornogrāfija~~ ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošs materiāls ☒” ir:
 - a) jebkāds materiāls, kurā vizuāli attēlots bērns, kas ir iesaistīts īstā vai imitētā nepārprotami seksuālā darbībā;
 - b) jebkāds attēls, kurā galvenokārt seksuālos nolūkos attēloti bērna dzimumorgāni;
 - c) jebkāds materiāls, kurā vizuāli attēlota persona, kas izskatās pēc bērna un kas ir iesaistīta īstā vai imitētā nepārprotami seksuālā darbībā, vai jebkāds vizuāls attēls, kurā galvenokārt seksuālos nolūkos attēloti personas, kas izskatās pēc bērna, dzimumorgāni; ~~vai~~
 - d) reālistiski attēli ☒ ,reprodukcijas vai reprezentācijas ☒ , kuros attēlots bērns, kas ir iesaistīts nepārprotami seksuālā darbībā, vai ~~reālistiski attēli~~, kuros galvenokārt seksuālos nolūkos attēloti bērna dzimumorgāni;

↓ jauns

- e) jebkāds materiāls neatkarīgi no tā formas, kas paredzēts, lai sniegtu pamācības, norādījumus vai instrukcijas par to, kā veikt seksuālu vardarbību pret bērniem, bērnu seksuālu izmantošanu vai uzmākšanos bērniem;

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

- (4) “bērnu ☒ izmantošana ☒ prostitūcijai” ir bērna izmantošana seksuālās darbībās, bērnam kā samaksu apmaiņā pret viņa iesaistīšanos seksuālās darbībās dodot vai solot naudu vai cita veida samaksu vai atlīdzību, neatkarīgi no tā, vai minētā samaksa, solījums vai atlīdzība ir dota bērnam vai trešai personai;

- (5) “~~pornogrāfisks~~ ☒ seksuālas vardarbības pret bērniem ☒ priekšnesums” ir skatītājiem domāta dzīva izrādīšana, kurā, tostarp izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, izrāda:
- a) bērnu, kas ir iesaistīts īstā vai imitētā nepārprotami seksuālā darbībā; vai
 - b) bērna dzimumorgānus galvenokārt seksuālos nolūkos;
- (6) “juridiska persona” ir subjekts, kam saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem ir juridiskās personas statuss, izņemot valstis vai publisko tiesību subjektus, kas īsteno valsts varu, kā arī izņemot starptautiskās sabiedriskās organizācijas;

↓ jauns

- (7) “informācijas sabiedrības pakalpojums” ir “pakalpojums”, kas definēts Direktīvas (ES) 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā³⁵;
- (8) “vienaudži” ir personas, kurām ir līdzīgs vecums un līdzīga psiholoģiskās un fiziskās attīstības vai brieduma pakāpe.

↓ 2011/93/ES

⇒ jauns

3. pants

Nodarījumi saistībā ar seksuālu vardarbību

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 2. līdz ~~6.~~ ☒ 8. ☒ punktā minētās tīšas darbības ir sodāmas.
2. Par bērnu, kurš nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, iesaistīšanu par seksuālu darbību liecinieku seksuālos nolūkos, pat ja bērnam nav tajās jāpiedalās, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz viens gads.
3. Par bērnu, kurš nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, iesaistīšanu par seksuālas vardarbības liecinieku seksuālos nolūkos, pat ja bērnam nav tajā jāpiedalās, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz divi gadi.
4. Par iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu, kurš nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, ☒ vai par bērna iesaistīšanu seksuālās darbībās ar citu personu ☒ paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz ~~pieci~~ ☒ astoņi ☒ gadi.
5. Par iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu:

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (kodificēta redakcija) (OV L 241, 17.9.2015., 1.–15. lpp.)

- a) ļaunprātīgi izmantojot atzītu uzticību, autoritāti vai ietekmi uz bērnu, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz ~~astoņi~~ ⇒ desmit ⇐ gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz ~~trīs~~ ⇒ seši ⇐ gadi, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis; vai
- b) ļaunprātīgi izmantojot bērna īpaši neaizsargāto situāciju, kas radusies jo īpaši garīgu vai fizisku traucējumu vai tādas situācijas dēļ, kurā bērns ir atkarīgs, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz ~~astoņi~~ ⇒ desmit ⇐ gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz ~~trīs~~ ⇒ seši ⇐ gadi, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis; vai
- c) izmantojot piespiešanu, spēku vai draudus, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz ~~desmit~~ ⇒ divpadsmit ⇐ gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz ~~pieci~~ ⇒ septiņi ⇐ gadi, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis.
6. Par bērna iesaistīšanu seksuālās darbībās ar trešām personām, izmantojot piespiešanu, spēku vai draudus, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz ~~desmit~~ ⇒ divpadsmit ⇐ gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz ~~pieci~~ ⇒ septiņi ⇐ gadi, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis.

↓ jauns

7. Par šādu tīšu darbību paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz divpadsmit gadi:
- a) par dzimumpilngadības vecumu nerasnieguša bērna iesaistīšanu jebkādā vaginālā, anālā vai orālā seksuālā penetrācijā ar jebkuru ķermeņa daļu vai priekšmetu;
- b) par panākšanu, ka dzimumpilngadības vecumu nerasniedzis bērns iesaistās ar citu personu jebkādā vaginālā, anālā vai orālā seksuālā penetrācijā ar jebkuru ķermeņa daļu vai priekšmetu.
8. Ja bērns ir vecāks par dzimumpilngadības vecumu un nepiekrīt attiecīgajai darbībai, par 7. punktā minēto darbību paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz desmit gadi.
9. Šā panta 8. punkta vajadzībām dalībvalstis nodrošina, ka:
- a) darbība bez savstarpējas piekrišanas jāsaprot kā darbība, kas tiek veikta bez brīvprātīgas bērna piekrišanas, kas būtu dota bērna brīvas gribas rezultātā, ko novērtē saistībā ar apkārtējiem apstākļiem, vai kā darbība, kas veikta, kad bērns nespēj īstenot brīvu gribu 5. punktā minēto apstākļu dēļ vai citu apstākļu dēļ, tostarp bērna fiziskā vai garīgā stāvokļa, piemēram, bezsamaņas stāvokļa, intoksikācijas, salšanas, slimības vai miesas bojājumu dēļ;
- b) piekrišanu var atsaukt jebkurā brīdī pirms akta un tā laikā;

- c) piekrišanas neesamību nevar atspēkot tikai ar bērna klusēšanu, verbālu vai fizisku nepretošanos vai seksuālo uzvedību pagātnē.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

4. pants

Nodarījumi saistībā ar seksuālu izmantošanu

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 2. līdz 7. punktā minētās tīšas darbības ir sodāmas.
2. Par bērna iesaistīšanu vai bērna vervēšanu dalībai ☒ seksuālas vardarbības pret bērniem ☒ pornogrāfiskā priekšnesumā, par labuma gūšanu no tā vai par bērna citādu izmantošanu šādā nolūkā paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz pieci gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz divi gadi, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis.
3. Par bērna iesaistīšanu ~~pornogrāfiskā~~ ☒ seksuālas vardarbības pret bērniem ☒ priekšnesumā, izmantojot piespiešanu vai spēku, vai par šādā nolūkā bērnam izteiktiem draudiem, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz astoņi gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz pieci gadi, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis.
4. Par apzinātu tādu ~~pornogrāfisku~~ ☒ seksuālas vardarbības pret bērniem ☒ priekšnesumu apmeklēšanu, kuros piedalās bērni, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz divi gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz viens gads, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis.
5. Par bērna iesaistīšanu vai vervēšanu ~~iesaistīties bērnu prostitūcijā~~ ☒, lai to izmantotu prostitūcijai ☒ vai par labuma gūšanu no tā, vai bērna citādu izmantošanu šādā nolūkā paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz astoņi gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz pieci gadi, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis.
6. Par ☒ bērna izmantošanu prostitūcijai ~~iesaistīšanu bērnu prostitūcijā~~ ☒, izmantojot piespiešanu vai spēku vai par šādā nolūkā bērnam izteiktiem draudiem paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz desmit gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz pieci gadi, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis.
7. Par iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu, ~~izmantojot bērnu prostitūciju~~ ☒ kad bērnu izmanto prostitūcijai ☒, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz ~~pieci~~ ☒ astoņi ☒ gadi, ja bērns nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, un vismaz ~~divi~~ ☒ četri ☒ gadi, ja bērns minēto vecumu ir sasniedzis.

5. pants

Nodarījumi saistībā ar ~~bērnu pornogrāfiju~~ ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem
atspoguļojošiem materiāliem ☒

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 2. līdz 6. punktā minētās tīšas darbības ir sodāmas, ja tā ir veikta bez tiesībām to darīt.
2. Par ~~bērnu pornogrāfijas~~ ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ☒ iegūšanu vai glabāšanu paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz viens gads.
3. Par apzinātu piekļuvi ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem ~~☒ bērnu pornogrāfijai~~, izmantojot informācijas vai komunikācijas tehnoloģijas, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz viens gads.
4. Par ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ~~☒ bērnu pornogrāfijas~~ realizāciju, izplatīšanu vai pārsūtīšanu paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz divi gadi.
5. Par ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ~~☒ bērnu pornogrāfijas~~ piedāvāšanu, piegādi vai ~~tās~~ pieejamības nodrošināšanu paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz divi gadi.
6. Par ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ~~☒ bērnu pornogrāfijas~~ izgatavošanu paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz trīs gadi.

7. Šā panta 1. punktā darbības, kas minētas 2., 3. un 4. punktā, neuzskata par veiktām bez tiesībām konkrēti tādos gadījumos, ja tās veic tāda organizācija, kura veic uzņēmējdarbību dalībvalstī un kura sabiedrības interesēs rīkojas pret seksuālu vardarbību pret bērniem, kura saņēmusi atļauju no minētās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, vai ja tās tiek veiktas minētās organizācijas uzdevumā un atbildībā, ja šādas darbības ir veiktas saskaņā ar šādā atļaujā izklāstītajiem nosacījumiem.

Šie nosacījumi var ietvert prasību, ka organizācijām, kas saņem šādas atļaujas, ir nepieciešamās speciālās zināšanas un neatkarība, ka pastāv piemēroti ziņošanas un uzraudzības mehānismi, lai nodrošinātu, ka organizācijas rīkojas ātri, rūpīgi un sabiedrības interesēs un ka organizācijas izmanto drošus saziņas kanālus, lai veiktu darbības, uz kurām attiecas atļauja.

8. Dalībvalstis nodrošina, ka atļaujas, kas dotas organizācijai, kura sabiedrības interesēs rīkojas pret seksuālu vardarbību pret bērniem, kā minēts 7. punktā, ļauj veikt dažas vai visas turpmāk minētās darbības:
- a. saņemt un analizēt tādus ziņojumus par gadījumiem, kad ir aizdomas par seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem, kurus tām iesnieguši cietušie, tiešsaistes lietotāji vai citas organizācijas, kas sabiedrības interesēs rīkojas pret seksuālu vardarbību pret bērniem;
 - b. nekavējoties informēt attiecīgo tiesībsardzības iestādi dalībvalstī, kurā materiāls tiek mitināts, par paziņoto nelikumīgo saturu;
 - c. sadarboties ar organizācijām, kas sabiedrības interesēs rīkojas pret seksuālu vardarbību pret bērniem un dalībvalstī vai trešā valstī, kurā materiāls tiek mitināts, ir ieguvušas atļauju saņemt ziņojumus par gadījumiem, kad ir aizdomas par seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem, ievērojot a) apakšpunktu;
 - d. veikt meklēšanu par mitināšanas pakalpojumiem publiski pieejamos materiālos, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu izplatīšanu, izmantojot a) apakšpunktā minētos ziņojumus par gadījumiem, kad ir aizdomas par seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem, vai pēc cietušā pieprasījuma.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

9. Dalībvalstis pašas izlemj, vai šis pants ir attiecināms uz gadījumiem, kas saistīti ar bērnu pornogrāfiju ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošiem materiāliem ☒, kā minēts 2. panta e) punkta iii) apakšpunktā ☒ 3. punkta c) apakšpunktā ☒, ja persona, kas izskatās pēc bērna, attēla ieguves laikā faktiski bijusi 18 gadus veca vai vecāka.
10. ~~Dalībvalstis pašas izlemj, vai šā panta 2. un 6. punkts ir attiecināms uz gadījumiem, kuros ir konstatēts, ka 2. panta e) punkta iv) apakšpunktā minēto pornogrāfisko materiālu tā izgatavotājs ir izgatavojis un glabājis tikai savai privātai lietošanai, ja vien tā izgatavošanai nav izmantots 2. panta e) punkta i) līdz iii) apakšpunktā minētais pornogrāfiskais materiāls un ja darbība neietver risku, ka materiālu varētu izplatīt.~~

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

6. pants

Uzmācšanās bērniem seksuālos nolūkos

1. Dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka turpmāk minētā tīša darbība ~~☒~~, ko paveicis pieaugušais, ~~☒~~ ir sodāma ~~☒~~ šādā veidā ~~☒~~:

- a) par piedāvājumu ~~, ko, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, izsaka pieaugušais, satikt bērnu, kurš nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu,~~ ⇒ vai nu tiešsaistē, vai personīgi, kas izteikts, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, ~~↵~~ ar nolūku izdarīt kādu no 3. panta 4. ~~↵~~, 5., 6. un 7. ~~↵~~ punktā un 5. panta 6. punktā minētajiem nodarījumiem, ja pēc minētā piedāvājuma ir veiktas faktiskas darbības, lai šāda tikšanās notiktu, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz viens gads ~~☒~~ ~~☒~~.

↓ jauns

- b) Par pirmajā apakšpunktā minēto darbību paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz divi gadi, ja ir izmantota piespiešana, spēks vai draudi.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka mēģinājums izdarīt 5. panta 2. un 3. punktā paredzētos nodarījumus, ko, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, veic pieaugušais, uzmācoties bērnam, ~~kurš nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu,~~ lai tas sniegtu bērnu ~~pornogrāfiju~~ ~~☒~~ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu ~~☒~~, ~~kurā attiecīgais bērns ir attēlots,~~ ir sodāms ⇒ ar maksimālo brīvības atņemšanas sodu vismaz seši mēneši ~~↵~~.

↓ jauns

Par pirmajā daļā minēto darbību paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz viens gads, ja ir izmantota piespiešana, spēks vai draudi.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka mēģinājums izdarīt 4. panta 2. un 5. punktā paredzētos nodarījumus, ko, izmantojot informācijas un

komunikācijas tehnoloģijas, veic pieaugušais, kurš iesaista bērnu seksuālas vardarbības pret bērniem priekšnesumos un prostitūcijā, ir sodāms ar maksimālo brīvības atņemšanas sodu vismaz seši mēneši.

Par pirmajā daļā minēto darbību paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz viens gads, ja ir izmantota piespiešana, spēks vai draudi.

↓ jauns

7. pants

Uzmākšanās ar seksuālu vardarbību

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par naudas vai cita veida atlīdzības vai samaksas tīšu solīšanu vai došanu jebkurai personai, lai liktu tai izdarīt kādu no 3. panta 4., 5., 6., 7. un 8. punktā, 4. panta 2. un 3. punktā un 5. panta 6. punktā minētajiem nodarījumiem, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz trīs gadi.

↓ jauns

8. pants

Seksuālas vardarbības pret bērniem vai seksuālas izmantošanas tiešsaistes pakalpojuma nodrošināšana

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par tāda informācijas sabiedrības pakalpojuma tīšu nodrošināšanu vai administrēšanu, kura nolūks ir atvieglot vai mudināt izdarīt kādu no 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem, paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz viens gads.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

9. pants

Kūdišana, palīdzēšana, atbalstīšana un mēģinājums

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kūdišana izdarīt 3. līdz 6. ⇒ 8. ↵ pantā minētos nodarījumus, vai palīdzēšana un atbalstīšana to izdarīšanā ir sodāma.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka mēģinājums izdarīt kādu no 3. panta 4., 5. ~~un 6.~~, ~~6.~~, 7. un 8. ~~punktā~~, 4. panta 2., 3., 5., 6. un 7. punktā ~~un~~, 5. panta 4., 5. un 6. punktā ~~un~~ 7. un 8. pantā ~~un~~ minētajiem nodarījumiem ir sodāms.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

10. pants

Seksuālas darbības ar savstarpēju piekrišanu

1. Dalībvalstis pašas izlemj, vai 3. panta 2. un 4. punkts ir attiecināms uz seksuālām darbībām starp vienaudžiem ar savstarpēju piekrišanu, ~~kurās piedalās vienaudži līdzīgā vecumā un līdzīgā psiholoģiskās un fiziskās attīstības vai brieduma pakāpē~~, ja šīs darbības neietver ļaunprātīgu izmantošanu.
2. Dalībvalstis pašas izlemj, vai 4. panta 4. punkts ir attiecināms uz ~~pornogrāfisku~~ priekšnesumu attiecībās ar savstarpēju piekrišanu, ja bērns ir sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, vai kurās piedalās vienaudži ~~līdzīgā vecumā un līdzīgā psiholoģiskās un fiziskās attīstības vai brieduma pakāpē~~, ja šīs darbības neietver vardarbību vai izmantošanu un ja apmaiņā pret ~~pornogrāfisko~~ priekšnesumu kā samaksa netiek dota nauda vai cita veida samaksa vai atlīdzība.
3. Dalībvalstis pašas izlemj, vai 5. panta 2. ~~un~~, 3., 4. ~~un~~ 6. punkts ir attiecināms uz pornogrāfiska materiāla izgatavošanu, ieguvu un glabāšanu ~~un~~ vai piekļuvi tam ~~un~~, kurā attēloti ~~un~~ galvenokārt: ~~un~~
- ☒ a) ☒ bērni, kas ir sasnējuši dzimumpilngadības vecumu, ☒ vai ☒
- ⇒ b) bērni, kas vecāki par dzimumpilngadības vecumu, un viņu vienaudži, ~~un~~
- ja tas ir izgatavots un tiek glabāts ar ~~minēto~~ ☒ šo ☒ bērnu piekrišanu un tikai iesaistīto personu privātai lietošanai, ja šīs darbības neietver ļaunprātīgu izmantošanu ☒ ☒.

↓ jauns

4. Dalībvalstu ziņā ir izlemt, vai 6. pants attiecas uz priekšlikumiem, sarunām, saskarsmi vai saziņu starp vienaudžiem.
5. Piemērojot 1. līdz 4. punktu, bērnu, kas ir vecāks par dzimumpilngadības vecumu, var uzskatīt par tādu, kas ir piekritis darbībai tikai tad, ja piekrišana ir dota brīvprātīgi, pēc bērna brīvas gribas, ko novērtē saistībā ar apkārtējiem apstākļiem.
- Piekrišanu var atsaukt jebkurā brīdī.

Piekrišanas neesību nevar atspēkot tikai ar bērna klusēšanu, verbālu vai fizisku nepretošanos vai ar uzvedību pagātnē.

6. Intīmu attēlu vai videomateriālu apzinātu kopīgošanu nevar interpretēt kā savstarpēju piekrišanu jebkādai turpmākai šā paša attēla vai video kopīgošanai vai izplatīšanai.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

11. pants

Atbildību pastiprinoši apstākļi

Ja vien turpmāk minētie apstākļi jau nav 3. līdz 7. ⇨ 9. ⇨ pantā minēto nodarījumu sastāva pazīmes, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktu noteikumiem par atbildību pastiprinošiem apstākļiem saistībā ar 3. līdz 7. ⇨ 9. ⇨ pantā minētajiem atbilstīgajiem nodarījumiem var uzskatīt šādus apstākļus:

- a) nodarījums ir izdarīts pret bērnu īpaši neaizsargātā situācijā, piemēram, bērnam ir fiziski vai garīgi traucējumi, viņš ir situācijā, kurā ir atkarīgs, vai bērns ir fiziskas vai garīgas nespējas stāvoklī;
- b) nodarījumu izdarījis bērna ģimenes loceklis, persona, kura dzīvo kopā ar bērnu, vai persona, kura ļaunprātīgi izmantojusi atzītu uzticību ⇨, ⇨ vai autoritāti ⇨ vai ietekmi uz bērnu ⇨;
- c) nodarījumu izdarījušas vairākas personas, kuras rīkojušās kopīgi;
- d) nodarījums ticis izdarīts noziedzīgā organizācijā Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību³⁶ nozīmē;
- e) nodarījuma izdarītājs ir bijis iepriekš notiesāts par tāda paša rakstura nodarījumiem;
- f) nodarījuma izdarītājs ar nodomu vai aiz neuzmanības apdraudējis bērna dzīvību; vai
- g) nodarījums ietvēris smagu vardarbību vai radījis nopietnu kaitējumu bērnam ⇨. ⇨ =

↓ jauns

- h) nodarījums ir izdarīts atkārtoti;
- i) nodarījums ir izdarīts, izmantojot ieroci vai draudot to izmantot; vai
- j) nodarījums izdarīts, liekot cietušajam lietot narkotikas, alkoholu vai citas apreibinošas vielas vai būt to iedarbībā.

³⁶

~~Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību. OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.~~

12. pants

Aizliegums veikt noteiktas darbības, kas izriet no notiesājošiem spriedumiem

1. Lai izvairītos no nodarījumu atkārtošanas riska, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka fiziskai personai, kura bijusi notiesāta par kādu no 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem, var uz laiku vai pastāvīgi liegt veikt vismaz profesionālo darbību, kas ietver tiešu un regulāru saskarsmi ar bērniem.
2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka darba devējiem gadījumos, kad viņi pieņem darbā personu profesionālai vai organizētai brīvprātīgai darbībai, kurā ir tieša un regulāra saskarsme ar bērniem, ⇒ un organizācijām, kas sabiedrības interesēs darbojas pret seksuālu vardarbību pret bērniem, pieņemot darbiniekus, ⇐ ir ~~tiesības~~ ⇒ pienākums ⇐ saskaņā ar valsts tiesību aktiem, izmantojot jebkādos piemērotus līdzekļus, piemēram, piekļuvi pēc pieprasījuma vai ar attiecīgās personas starpniecību, pieprasīt informāciju par notiesājošiem spriedumiem par kādu no 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā minētiem nodarījumiem, par kuriem informācija ir iekļauta sodāmības reģistrā vai par spēkā esošu aizliegumu veikt darbību, kas ietver tiešu un regulāru saskarsmi ar bērniem, ja aizlieguma pamatā ir minētais notiesājošais spriedums.
3. Dalībvalstis ⇒ pēc kompetento iestāžu pieprasījuma ⇐ veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka nolūkā piemērot šā panta 1. un 2. punktu ⇒ tiek nosūtīta informācija ⇐ ~~informāciju~~ par notiesājošiem spriedumiem par kādu no 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā minētiem nodarījumiem, par kuriem informācija ir iekļauta sodāmības reģistrā vai par aizliegumu veikt darbības, kas ietver tiešu un regulāru saskarsmi ar bērniem, ja aizlieguma pamatā ir minētais notiesājošais spriedums, ~~ar attiecīgās personas piekrišanu nosūta saskaņā ar kārtību, kas izklāstīta Padomes Pamatlēmumā 2009/315/TI (2009. gada 26. februāris) par to, kā organizēt un īstenot no sodāmības reģistra gūtas informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, kad informācija ir pieprasīta saskaņā ar minētā Pamatlēmuma 6. pantu. ⇒ , un ka minētā nosūtītā informācija ir cik vien iespējams pilnīga un ietver vismaz dalībvalstu rīcībā esošo informāciju par notiesājošiem spriedumiem vai par aizliegumiem, kuru pamatā ir notiesājošie spriedumi. Šajā nolūkā šādu informāciju nosūta, izmantojot ECRIS vai sodāmības reģistra informācijas apmaiņas mehānismu, kas izveidots ar trešām valstīm. ⇐~~

↓ 2011/93/ES

~~11. pants~~

~~Mantas arests un konfiskācija~~

~~Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka to kompetentās iestādes ir tiesīgas arestēt un konfiscēt 3., 4. un 5. pantā minēto nodarījumu izdarīšanai izmantotos rīkus un šādos nodarījumos iegūtos līdzekļus.~~

↓ 2011/93/ES

⇒ jauns

13. pants

Juridisko personu atbildība

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par jebkuru no 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem, ko to labā, darbojoties individuāli vai kā juridiskas personas struktūras daļa, izdarījusi kāda persona, kas veic šās juridiskās personas vadības pienākumus, pamatojoties uz:
 - a) pilnvarām pārstāvēt juridisko personu;
 - b) pilnvarām pieņemt lēmumus juridiskās personas vārdā; vai
 - c) pilnvarām veikt juridiskās personas iekšēju kontroli.
2. Dalībvalstis veic arī vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības, ja 1. punktā minētās personas uzraudzības vai kontroles trūkums ir darījis iespējamu to, ka nodarījumus, kas minēti 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā, minētās juridiskās personas labā veic persona, kas ir tās pakļautībā.
3. Juridisku personu atbildība saskaņā ar 1. un 2. punktu neskar kriminālprocesu pret fiziskām personām, kas ir 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā minēto nodarījumu izdarītāji, uzskūdītāji vai līdzdalībnieki.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

14. pants

Sankcijas pret juridiskām personām

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskai personai, kuru sauc pie atbildības saskaņā ar ☒ 13. pantu ☒ ~~12. panta 1. punktu~~, tiek piemērotas iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas, kas ietver naudas sodu kā kriminālsodu vai naudas sodu bez krimināla rakstura, un var ietvert citas sankcijas, piemēram:
 - a) atņemt tiesības saņemt valsts pabalstus vai atbalstu;

- b) ⇒ aizliegt piekļūt publiskajam finansējumam, tajā skaitā iepirkuma procedūrām, dotācijām un koncesijām; ⇐
- c) uz laiku vai pastāvīgi aizliegt veikt komercdarbību;
- d) pakļaut tiesas uzraudzībai;
- e) likvidēt ar tiesas lēmumu; vai
- f) uz laiku vai pavisam slēgt uzņēmumus, kas izmantoti nodarījuma izdarīšanā.

2. ~~Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskai personai, kuru sauc pie atbildības saskaņā ar 12. panta 2. punktu, tiek piemērotas sankcijas vai pasākumi, kas ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši.~~

↓ jauns

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz juridiskajām personām, kuras sauc pie atbildības saskaņā ar 13. pantu, nodarījumi, kas ir sodāmi ar maksimālo brīvības atņemšanas sodu vismaz divi gadi fiziskām personām, ir sodāmi ar naudas sodiem, kuru maksimālais apmērs nav mazāks par 1 procentu no juridiskās personas kopējā apgrozījuma visā pasaulē finanšu gadā pirms lēmuma par naudas soda uzlikšanu.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz juridiskām personām, kuras sauc pie atbildības saskaņā ar 13. pantu, nodarījumi, kas ir sodāmi ar maksimālo brīvības atņemšanas sodu vismaz trīs gadi fiziskām personām, ir sodāmi ar naudas sodiem, kuru maksimālais apmērs nav mazāks par 5 procentiem no juridiskās personas kopējā apgrozījuma visā pasaulē finanšu gadā pirms lēmuma par naudas soda uzlikšanu.

↓ 2011/93/ES

⇒ jauns

15. pants

Cietušo atbrīvošana no apsūdzības un sankciju nepiemērošana

Dalībvalstis saskaņā ar savu tiesību sistēmu pamatprincipiem veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka kompetentās valsts iestādes ir tiesīgas bērnus, kas cietuši no seksuālas vardarbības vai seksuālas izmantošanas, nesaukt pie kriminālatbildības un tiem nepiemērot sankcijas par iesaistīšanos tādās noziedzīgās darbībās, ko viņi ir bijuši piespiesti izdarīt, ja šāda piespiešana bijusi jebkuras darbības, kas minēta 4. panta 2., 3., 5. un 6. punktā, kā arī 5. panta ⇒ 4., 5. un ⇐ 6. punktā tiešas sekas.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

16. pants

Izmeklēšana un saukšana pie kriminālatbildības ⇒ , un noilguma termiņi ⇐

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka izmeklēšana vai saukšana pie kriminālatbildības par 3. līdz ~~7.~~ ⇒ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem, nav atkarīga no cietušā vai viņa/viņas pārstāvja iesnieguma vai izvirzītās apsūdzības, un ka kriminālprocesu var turpināt arī tad, ja minētā persona atsauc savus paziņojumus.
2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai par jebkuru 3. pantā, 4. panta 2., 3., 5., 6. un 7. punktā minēto nodarījumu ~~un~~ ⇐ , ⇐ par jebkuru 5. panta 6. punktā minētu smagu nodarījumu, ja ir izmantota 2. panta ⇐ 3. punkta a) un b) apakšpunktā ⇐ ~~e) punkta i) un ii) apakšpunktā minētā bērnu pornogrāfija~~ ⇐ minētie seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošie materiāli ⇐ , ⇐ un par jebkuru 7. un 8. pantā minēto nodarījumu ⇐ varētu saukt pie kriminālatbildības pietiekami ilgu laikposmu pēc tam, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību, atbilstīgi konkrētā nodarījuma smaguma pakāpei.

↓ jauns

Pirmajā daļā minētais laikposms ir:

- a) vismaz divdesmit gadi no dienas, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību, par nodarījumiem, par kuriem saskaņā ar šo direktīvu paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz trīs gadi;
- b) vismaz divdesmit pieci gadi no dienas, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību, par nodarījumiem, par kuriem saskaņā ar šo direktīvu paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz pieci gadi;
- c) vismaz trīsdesmit gadi no dienas, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību, par nodarījumiem, par kuriem saskaņā ar šo direktīvu paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz astoņi gadi.

↓ 2011/93/ES

⇒ jauns

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka personām, struktūrvienībām un dienestiem, kas ir atbildīgi par 3. līdz ~~7.~~ ⇒ 9. ⇐ pantā minēto nodarījumu izmeklēšanu vai saukšanu pie kriminālatbildības par tiem, ir pieejami efektīvi izmeklēšanas līdzekļi, piemēram, tādi, kurus izmanto organizētās noziedzības vai citos smagu noziegumu gadījumos.

↓ jauns

4. Dalībvalstis nodrošina, ka personām, struktūrvienībām vai dienestiem, kas izmeklē 3. līdz 9. pantā minētos nodarījumus un veic saukšanu pie atbildības par tiem, ir pietiekams personāls, speciālās zināšanas un efektīvi izmeklēšanas instrumenti, lai, ievērojot piemērojamos Savienības un valsts tiesību aktu noteikumus, efektīvi izmeklētu šādus noziegumus un sauktu pie atbildības par tiem, tostarp par tādiem, kas izdarīti, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas. Attiecīgā gadījumā šie instrumenti ietver īpašus izmeklēšanas instrumentus, piemēram, tādus, ko izmanto organizētās noziedzības vai citas smagas noziedzības lietu apkarošanā, piemēram, iespēju veikt slepenu izmeklēšanu.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

5. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai izmeklēšanas struktūrvienības un dienesti varētu mēģināt identificēt personas, kas cietušas 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā minētajos nodarījumos, jo īpaši analizējot ~~bērnu pornogrāfijas~~ ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošus ☒ materiālus, piemēram, fotogrāfijas un audiovizuālos ierakstus, kas nosūtīti vai darīti pieejami, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

17. pants

Ziņošana saistībā ar aizdomām par ☒ bērna ☒ seksuālu izmantošanu vai seksuālu vardarbību pret bērnu

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka valsts tiesību aktos noteiktie konfidencialitātes noteikumi attiecībā uz konkrētu profesiju pārstāvjiem, kuru galvenais pienākums ir darbs ar bērniem, nerada tiem šķēršļus ziņot dienestiem, kas ir atbildīgi par bērnu aizsardzību, par visām situācijām, kad tiem ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka bērns ir kāda 3. līdz 7. ⇐ 9. ⇐ pantā minētā nodarījuma cietušais.
2. Dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai mudinātu visas personas, kuras zina vai tām labticīgi ir aizdomas par to, ka ir izdarīts kāds no 3. līdz 7. ⇐ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem, ziņot par to kompetentajiem dienestiem ⇐, neskarot 18. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/2065³⁷ un 12. pantu

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>.

↕ jauns

3. Dalībvalstis nodrošina, ka vismaz speciālistiem, kas strādā ciešā saskarsmē ar bērniem bērnu aizsardzības, izglītības, bērnu aprūpes un veselības aprūpes nozarē, ir pienākums ziņot kompetentajām iestādēm, ja viņiem ir pamatots iemesls uzskatīt, ka ir izdarīts vai, iespējams, tiks izdarīts nodarījums, kas sodāms saskaņā ar šo direktīvu.
4. Dalībvalstis atbrīvo veselības aprūpes nozarē strādājošos speciālistus no 3. punktā paredzētā ziņošanas pienākuma saistībā ar programmām, kas paredzētas personām, kuras ir notiesātas par noziedzīgu nodarījumu, kas sodāms saskaņā ar šo direktīvu, vai tādas personas, kuras baidās, ka tās varētu izdarīt kādu no nodarījumiem, kas sodāmi saskaņā ar šo direktīvu.
5. Dalībvalstis ar ES centra atbalstu, tiklīdz tas ir izveidots, izdod vadlīnijas 3. punktā minētajām personām par to, kā identificēt, vai ir izdarīts vai, iespējams, tiks izdarīts nodarījums, kas sodāms saskaņā ar šo direktīvu, un par ziņošanu kompetentajām iestādēm. Šādās vadlīnijās norāda arī to, kā risināt cietušo konkrētās vajadzības.

↕ jauns

18. pants

Ziņošana par bērna seksuālu izmantošanu vai seksuālu vardarbību pret bērnu

1. Papildus cietušo tiesībām, iesniedzot sūdzību, saskaņā ar Direktīvas 2012/29/ES 5. pantu un 5.a pantu saskaņā ar Direktīvu (ES) .../... [direktīvas priekšlikums, ar kuru groza Direktīvu 2012/29, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus], dalībvalstis nodrošina, ka cietušie var viegli un pieejamā veidā ziņot kompetentajām iestādēm par šīs direktīvas 3. līdz 9. pantā minētajiem nodarījumiem. Tas ietver iespēju ziņot par šiem noziedzīgajiem nodarījumiem un, ja iespējams, iesniegt pierādījumus, izmantojot viegli pieejamas un lietotājdraudzīgas informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētās ziņošanas procedūras ir drošas, konfidenciālas un izstrādātas bērniem draudzīgā veidā un valodā atbilstoši to vecumam un briedumam. Dalībvalstis nodrošina, ka ziņošana nav atkarīga no vecāku piekrišanas.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentajām iestādēm, kas sazinās ar cietušajiem, kuri ziņo par seksuālas vardarbības pret bērniem vai seksuālas izmantošanas

³⁸ Regula (ES)

nodarījumiem, ir aizliegts nosūtīt kompetentajām migrācijas iestādēm personas datus, kas attiecas uz cietušā uzturēšanās statusu, vismaz līdz ir pabeigts pirmais individuālais izvērtējums par cietušo aizsardzības vajadzībām, kas veikts saskaņā ar Direktīvas 2012/29/ES 22. pantu.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

19. *pants*

Jurisdikcija un saukšanas pie kriminālatbildības koordinēšana

1. Dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem, ja:
 - a) nodarījums ir pilnīgi vai daļēji izdarīts to teritorijā; vai
 - b) nodarījuma izdarītājs ir to valstspiederīgais.
2. Dalībvalsts informē Komisiju, ja tā izlemj noteikt plašāku jurisdikciju attiecībā uz 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem, kas ir izdarīti ārpus tās teritorijas *inter alia*, ja:
 - a) nodarījums ir izdarīts pret tās valstspiederīgo vai personu, kura ir pastāvīgais iedzīvotājs tās teritorijā;
 - b) nodarījums ir izdarīts tādas juridiskas personas labā, kas veic uzņēmējdarbību tās teritorijā; vai
 - c) nodarījuma izdarītājs ir pastāvīgais iedzīvotājs tās teritorijā.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka to jurisdikcijā ir gadījumi, kad 5. un 6. ⇒ un 8. ⇐ pantā minētais un, ciktāl tas ir atbilstoši 3. un 4., ⇐ 7. ⇒ un 9. ⇐ pantā minētais, nodarījums ir izdarīts, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, kurām ir piekļūts to teritorijā, neatkarīgi no tā, vai tās atrodas to teritorijā.
4. Lai par 3. panta 4., 5. un 6., ⇐ 7. un 8. ⇐ punktā, 4. panta 2., 3., 5., 6. un 7. punktā, un 5. panta 6. punktā ⇒ , 7. un 8. pantā ⇐ minētajiem nodarījumiem, kas izdarīti ārpus attiecīgās dalībvalsts teritorijas, kā noteikts šā panta 1. punkta b) apakšpunktā, sauktu pie kriminālatbildības, katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās jurisdikcija nav pakļauta nosacījumam, ka darbības uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem tajā vietā, kurā tās ir izdarītas ⇐ ⇐ ⇐ ⇐.
5. Lai par 3. līdz 7. ⇒ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem, kas izdarīti ārpus attiecīgās dalībvalsts teritorijas, kā noteikts šā panta 1. punkta b) apakšpunktā ⇐ , ⇐ sauktu pie kriminālatbildības, katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās jurisdikcija nav pakļauta nosacījumam, ka saukt pie kriminālatbildības var tikai pamatojoties uz cietušā iesniegumu vietā, kur nodarījums ir izdarīts, vai pamatojoties uz oficiālu tās valsts paziņojumu, kurā ir izdarīts nodarījums.

↓ jauns

6. Ja kāds no 3. līdz 9. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ietilpst vairāku dalībvalstu jurisdikcijā, šīs dalībvalstis sadarbojas, lai noteiktu, kurai dalībvalstij jāveic kriminālprocess. Attiecīgā gadījumā un saskaņā ar Pamatlēmuma 2009/948/TI 12. pantu lietu nodod *Eurojust*.
-

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

20. pants

Vispārēji noteikumi par palīdzību un atbalstu cietušajiem bērniem un viņu aizsardzības pasākumiem

1. Bērniem, kuri cietuši 3. līdz ~~7.~~ ⇒ 9. ⇐ pantā minētajos nodarījumos, saskaņā ar ~~19. un 20.~~ ⇐ 21. un 22. ⇐ pantu nodrošina palīdzību, atbalstu un aizsardzību, ņemot vērā bērna intereses.
 2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka bērnam tiek sniegta palīdzība un atbalsts tiklīdz kompetentajām iestādēm ir norāde uz pamatotu iemeslu, lai uzskatītu, ka pret bērnu varētu būt izdarīts kāds no 3. līdz ~~7.~~ ⇒ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem.
 3. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad pastāv neskaidrības par 3. līdz ~~7.~~ ⇒ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem pakļautas personas vecumu un ir iemesls uzskatīt, ka šī persona ir bērns, minētā persona tiek uzskatīta par bērnu nolūkā saņemt tūlītēju piekļuvi palīdzības, atbalsta un aizsardzības pasākumiem saskaņā ar ~~19. un 20.~~ ⇐ 21. un 22. ⇐ pantu.
-

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

21. pants

Palīdzība un atbalsts cietušajiem

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka cietušajiem tiek sniegta palīdzība un ⇒ specializēts un pienācīgs ⇐ atbalsts pirms kriminālprocesa, tā gaitā un piemērotu laikposmu pēc tā pabeigšanas, lai minētās personas varētu īstenot tiesības, kas noteiktas ~~Pamatlēmumā 2001/220/TI~~ ⇐ Direktīvā 2012/29/ES ⇐, ⇒ Direktīvā (ES) .../... [*Direktīvas priekšlikums par grozījumiem Direktīvā 2012/29, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus*] ⇐ un šajā direktīvā. ⇒ Dalībvalstis jo īpaši nodrošina, ka 3. līdz 9. pantā minētajos nodarījumos cietušajiem ir piekļuve mērķtiecīgiem un integrētiem atbalsta pakalpojumiem bērniem saskaņā ar 9.a pantu Direktīvā (ES).../... [*priekšlikums direktīvai, ar kuru groza Direktīvu 2012/29, ar ko nosaka noziegumos*

cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus]. ⇐ Dalībvalstis jo īpaši veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to bērnu aizsardzību, kuri ziņo par vardarbības gadījumiem viņu ģimenē.

↓ jauns

2. Cietušajiem nodrošina koordinētu vecumam atbilstošu medicīnisko aprūpi, emocionālu, psihosociālu, psiholoģisku un izglītojošu atbalstu, kā arī jebkādu citu piemērotu atbalstu, kas īpaši pielāgots seksuālas vardarbības pret bērniem situācijām.
3. Ja ir nepieciešams nodrošināt pagaidu izmitināšanu, bērnus prioritārā kārtā ievieto pie citiem ģimenes locekļiem, vajadzības gadījumā pagaidu vai pastāvīgā mājoklī, kurā ir pieejami atbalsta pakalpojumi.
4. Noziedzīgos nodarījumos, kas sodāmi saskaņā ar šo direktīvu, cietušajiem ir piekļuve nosūtīšanas centriem, kas izveidoti saskaņā ar Direktīvas [...]/.../ES *direktīvas priekšlikums par vardarbību pret sievietēm*] 28. pantu³⁹.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

5. ~~2.~~ Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka palīdzība un atbalsts cietušajam bērnam nav atkarīgi no cietušā bērna vēlmes sadarboties kriminālizmeklēšanā, kriminālvajāšanā vai tiesā.
6. ~~3.~~ Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka īpašie pasākumi cietušo bērnu palīdzībai un atbalstam, lai viņi varētu izmantot šajā direktīvā tiem paredzētās tiesības, tiek īstenoti pēc katra konkrētā cietušā bērna īpašo apstākļu individuālas izvērtēšanas, ⇒ veikti saskaņā ar 22. pantu Direktīvā (ES) .../... [*Direktīvas priekšlikums par grozījumiem Direktīvā 2012/29 , ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus*], un ⇐ pienācīgi ņemot vērā bērna viedokli, vajadzības un bažas.
7. ~~4.~~ Bērnus, kas cietuši 3. līdz ~~7.~~ ⇒ 9. ⇐ pantā minētajos nodarījumos, uzskata par īpaši neaizsargātiem cietušajiem atbilstīgi ~~Pamatlēmuma 2001/220/TI 2. panta 2. punktam, 8. panta 4. punktam un 14. panta 1. punktam~~ ⇒ 22. panta 2. punktam Direktīvā 2012/29/ES un Direktīvā (ES) .../... [*Direktīvas priekšlikums par grozījumiem Direktīvā 2012/29, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus*] ⇐.
8. ~~5.~~ Ja tas ir vajadzīgs un iespējams, dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu palīdzību un atbalstu cietušā bērna ģimenei, lai tā varētu izmantot šajā direktīvā noteiktās tiesības, ja ģimene uzturas dalībvalsts teritorijā. Jo īpaši, ja tas ir vajadzīgs un iespējams, dalībvalstis cietušā bērna ģimenei piemēro ~~Pamatlēmuma 2001/220/TI 4. pantu~~ ⇨ Direktīvā 2012/29/ES ⇨ ⇒ un Direktīvā (ES) .../... [*Direktīvas priekšlikums par grozījumiem Direktīvā 2012/29, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus*] ⇐.

³⁹ COM(2022) 105, 8.3.2022.

9. ES centrs, tiklīdz tas ir izveidots, proaktīvi atbalsta dalībvalstu centienus sniegt palīdzību cietušajiem:
 - a) aicinot citas Savienības iestādes, struktūras, birojus un aģentūras, kā arī attiecīgās dalībvalstu iestādes, struktūras vai aģentūras vajadzības gadījumā un vismaz reizi gadā sniegt ES centram informāciju par palīdzību personām, kas cietušas no seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas;
 - b) pēc savas iniciatīvas vācot informāciju par pasākumiem un programmām attiecībā uz palīdzību personām, kas cietušas no seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas, tostarp par trešās valstīs īstenotiem pasākumiem un programmām;
 - c) veicinot paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm un trešām valstīm, uzturot publisku datubāzi par palīdzības pasākumiem cietušajiem un programmām, ko īsteno katrā dalībvalstī, kā arī trešās valstīs; datubāzē neietver personas datus.
 - d) veicinot 10. punktā minēto vadlīniju un protokolu sagatavošanu.
10. Dalībvalstis ar ES centra atbalstu, tiklīdz tas ir izveidots, izdod vadlīnijas veselības aprūpes, izglītības un sociālo pakalpojumu speciālistiem par pienācīga atbalsta sniegšanu personām, kas cietušas no seksuālas vardarbības pret bērniem vai bērnu seksuālas izmantošanas, tostarp par cietušo nosūtīšanu uz attiecīgo atbalsta pakalpojumu saņemšanu un par lomu un pienākumu precizēšanu. Šādās vadlīnijās norāda arī to, kā risināt cietušo konkrētās vajadzības.

22. pants

Cietušo bērnu aizsardzība kriminālizmeklēšanā un kriminālprocesā

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka saskaņā ar cietušā statusu attiecīgajā tieslietu sistēmā kompetentās iestādes kriminālizmeklēšanā un kriminālprocesā cietušajam bērnam ieceļ īpašu pārstāvi gadījumos, kad attiecīgās valsts tiesību aktos noteikts, ka personām, kurām ir vecāku atbildība, nav atļauts pārstāvēt bērnu interešu konflikta dēļ, kas pastāv starp viņiem un cietušo bērnu, vai ja bērns ir bez pavadonā vai atšķirts no ģimenes.
2. Dalībvalstis nekavējoties nodrošina cietušajiem bērniem piekļuvi juridiskām konsultācijām un, saskaņā ar cietušā statusu attiecīgajā tieslietu sistēmā, juridiskai pārstāvībai, tostarp kompensācijas pieprasīšanas nolūkos. Juridiskas konsultācijas un juridiskā pārstāvība ir bezmaksas, ja cietušajam nav pietiekamu finanšu līdzekļu.
3. Neskarot tiesības uz aizstāvību, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka kriminālizmeklēšanā, kas attiecas uz kādu no 3. līdz 7. 9. 9. pantā minētajiem nodarījumiem:

- a) cietušā bērna nopratināšana tiek veikta, nepieļaujot nepamatotus kavējumus, pēc tam, kad fakti ir ziņoti kompetentajām iestādēm;
- b) cietušā bērna nopratināšana vajadzības gadījumā notiek minētajam nolūkam paredzētās vai pielāgotās telpās;
- c) cietušo bērnu nopratina minētajam nolūkam īpaši apmācīti speciālisti, vai ar šādu speciālistu starpniecību;
- d) ja tas ir iespējams un vajadzīgs, cietušo bērnu vienmēr nopratina vienas un tās pašas personas;
- e) nopratināšanu skaits ir pēc iespējas ierobežots, un tās veic vienīgi tad, ja kriminālizmeklēšanas un kriminālprocesa nolūkā tās ir obligāti vajadzīgas;
- f) cietušo bērnu var pavadīt viņa vai viņas likumīgs pārstāvis vai, attiecīgā gadījumā, viņa vai viņas izraudzīts pieaugušais, ja vien attiecībā uz minēto personu nav pieņemts pamatots lēmums par pretējo;

⇒ g) cietušā bērna medicīniskās pārbaudes kriminālprocesa vajadzībām ir pēc iespējas ierobežotas, un tās veic šim nolūkam apmācīti speciālisti. ⇐

4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 3. līdz 9. pantā minēto nodarījumu kriminālizmeklēšanā cietušā bērna vai, attiecīgā gadījumā, bērna kā liecinieka nopratināšanu var audiovizuāli ierakstīt un ka šādas audiovizuāli ierakstītās nopratināšanas var izmantot kā pierādījumus iztiesāšanā kriminālprocesā saskaņā ar to valsts tiesību aktiem.
5. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka iztiesāšanā kriminālprocesā par 3. līdz 9. pantā minētajiem nodarījumiem, var noteikt, ka:
 - a) lietu izskata slēgtā tiesas sēdē;
 - b) cietušo bērnu tiesas zālē var uz klausīt bez viņa klātbūtnes, jo īpaši izmantojot piemērotas sakaru tehnoloģijas.
6. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai, cietušo bērnu interesēs un ņemot vērā citus svarīgākus iemeslus, aizsargātu cietušo bērnu privātumu, identitāti un reputāciju un novērstu jebkādas tādas informācijas izplatīšanu atklātībā, kas ļautu viņus identificēt.

↓ jauns

7. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad ir nepieciešama bērna piedalīšanās kriminālprocesā, kas saistīts ar kādu no 3. līdz 9. pantā minētajiem nodarījumiem, tiesa attiecīgajā tiesvedībā ņem vērā bērna vecumu un briedumu.

23. pants

Cietušā tiesības uz kompensāciju

1. Dalībvalstis nodrošina, ka šīs direktīvas 3. līdz 9. pantā minētajos nodarījumos cietušajiem ir tiesības uz kompensāciju par ikvienu nodarīto kaitējumu. Dalībvalstis nodrošina, ka no 3. līdz 9. pantā minēto nodarījumu izdarītājiem var pieprasīt kompensāciju: no juridiskām personām, kas ir atbildīgas par šādiem nodarījumiem saskaņā ar 13. un 14. pantu, un attiecīgā gadījumā no valsts kompensācijas shēmām, kas izveidotas noziegumos cietušajiem.
2. Papildus tiesībām, kas noteiktas 16.a pantā Direktīvā (ES).../... [*direktīvas priekšlikums, ar kuru groza Direktīvu 2012/29, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus*], cietušajiem ir atļauts kriminālprocesa un civilprocesa kontekstā pieprasīt kompensāciju par ikvienu kaitējumu, ko viņiem izraisījis kāds no nodarījumiem, kuri sodāmi saskaņā ar šo direktīvu, uz pietiekamu laikposmu, kas samērīgs ar nodarījuma smagumu, pēc pilngadības sasniegšanas.
3. Pirmajā daļā minētais laikposms ir šāds:
 - a) vismaz divdesmit gadi no dienas, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību, par nodarījumiem, par kuriem saskaņā ar šo direktīvu paredzētais maksimālais sods ir vismaz trīs gadi;
 - b) vismaz divdesmit pieci gadi no dienas, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību, par nodarījumiem, par kuriem saskaņā ar šo direktīvu paredzētais maksimālais sods ir vismaz pieci gadi;
 - c) vismaz trīsdesmit gadi no dienas, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību, par nodarījumiem, par kuriem saskaņā ar šo direktīvu paredzētais maksimālais sods ir vismaz astoņi gadi.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka pietiekamas kompensācijas nodrošināšanai cietušajiem tādos noziedzīgos nodarījumos, kas sodāmi saskaņā ar šo direktīvu, tiek ņemti vērā visi attiecīgie elementi, tostarp:
 - a) jebkādas fiziskas vai garīgas sāpes un ciešanas, ko izraisījis noziedzīgais nodarījums, tostarp sāpes un ciešanas, kas saistītas ar seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojošu materiālu apriti tiešsaistē, attiecībā uz konkrēto cietušo;
 - b) visas aprūpes izmaksas, kas saistītas ar atgūšanos no šādām sāpēm un ciešanām, tostarp izdevumi, kas saistīti ar garīgo un fizisko veselību un ārstēšanu, un ceļa izdevumi, kas varētu rasties par piekļuvi šādai aprūpei; un
 - c) jebkādi ienākumu zaudējumi, ko izraisījis noziedzīgais nodarījums.

↓ jauns

24. pants

Valsts iestādes vai līdzvērtīgas struktūras

Dalībvalstis izveido valsts iestādes vai līdzvērtīgas struktūras, kas veic šādas darbības:

- (1) veicina un vajadzības gadījumā koordinē valsts līmeņa centienus attiecībā uz novēršanu un palīdzību cietušajiem;
- (2) izvērtē seksuālas vardarbības pret bērniem tiešsaistē un bezsaistē tendences;
- (3) novērtē novēršanas programmu un pasākumu, kā arī to programmu un pasākumu rezultātus, kas paredzēti cietušo atbalstam un palīdzībai cietušajiem, tostarp statistikas vākšanu ciešā sadarbībā ar attiecīgajām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas šajā jomā;
- (4) ziņo par šādām tendencēm, rezultātiem un par statistiku.

Jo īpaši valsts iestādes ir atbildīgas par 31. pantā minētajiem datu vākšanas, pētniecības un ziņošanas pienākumiem.

↓ jauns

25. pants

Daudzaģentūru un daudzu ieinteresēto personu koordinācija un sadarbība

Dalībvalstis ievieš piemērotus mehānismus, lai nodrošinātu efektīvu koordināciju un sadarbību nolūkā izstrādāt un īstenot pasākumus, lai valsts līmenī apkarotu seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu gan tiešsaistē, gan bezsaistē, attiecībā uz attiecīgajām iestādēm, aģentūrām un struktūrām, tostarp vietējām un reģionālajām iestādēm, tiesībsardzības iestādēm, tiesu iestādēm, prokuroriem, atbalsta pakalpojumu sniedzējiem, kā arī informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem, nevalstiskajām organizācijām, sociālajiem dienestiem, tostarp bērnu aizsardzības vai labklājības iestādēm, izglītības un veselības aprūpes sniedzējiem, sociālajiem partneriem, neskarot to autonomiju, un citām attiecīgām organizācijām un struktūrām. Šie mehānismi arī nodrošina efektīvu koordināciju un sadarbību ar ES centru un Komisiju.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

26. pants

Pasākumi pret vardarbības iespēju un ~~bērnu seksa tūrisma~~ vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas ceļojumos un tūrismā reklamēšanu

Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai novērstu vai aizliegtu:

- a) tādu materiālu izplatīšanu, kuros tiek reklamēta iespēja izdarīt 3. līdz 8. pantā minētos nodarījumus; un

- b) braucienu organizēšanu komerciālos vai nekomerciālos nolūkos, citām personām, ar nolūku izdarīt 3. līdz 5. pantā minētos nodarījumus.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

27. pants

Preventīvas intervences programmas vai pasākumi

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka personām, kuras baidās, ka tās varētu izdarīt 3. līdz 9. pantā minētos nodarījumus, vajadzīgā gadījumā ir pieejamas specializētas un efektīvas intervences programmas vai pasākumi, kas paredzēti, lai izvērtētu un novērstu šādu nodarījumu izdarīšanas iespējamību.

↓ jauns

2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētās programmas vai pasākumi ir pieejami bez nepamatotiem ierobežojumiem, saskaņā ar valsts standartiem veselības aprūpes jomā.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

28. pants

Preventīvi pasākumi

1. Lai vājinātu un mazinātu pieprasījumu, kas veicina seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas visus veidus, Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, piemēram, izglītības un apmācības jomā, informēšanas un izpratnes veidošanas kampaņas par bērnu seksuālas izmantošanas un seksuālas vardarbības pret bērniem sekām uz mūžu, par šo nodarījumu nelikumīgumu un par iespēju personām, kuras baidās, ka tās varētu izdarīt šādus nodarījumus, piekļūt specializētām un efektīvām intervences programmām vai pasākumiem, lai vājinātu un samazinātu pieprasījumu, kas veicina seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas visus veidus.
2. Dalībvalstis, tostarp ar interneta starpniecību, veic atbilstīgus pasākumus, piemēram, informēšanas un izpratnes veidošanas kampaņas, pētniecības un izglītības un apmācību programmas vai materiāli – vajadzības gadījumā sadarbībā ar attiecīgām pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām ieinteresētajām personām –, lai vairotu izpratni un samazinātu risku, ka bērni, varētu kļūt par seksuālas vardarbības vai seksuālas izmantošanas upuriem.
3. Dalībvalstis veicina regulāru apmācību, tostarp bērnam draudzīgas justīcijas vidē, speciālistiem, tiesnešiem un amatpersonām, tostarp, bet ne tikai bērnu

aizsardzības speciālistiem, tieslietu profesionāļiem, skolotājiem un izglītotājiem, ģimenes tiesību tiesnešiem un ⇨ ierindas policijas darbiniekiem, kuriem varētu būt saskarsme ar cietušajiem bērniem, kas tikuši seksuāli izmantoti, lai viņi spētu identificēt ☒ seksuālā vardarbībā pret bērniem vai ☒ seksuālā izmantošanā cietušos bērnus un potenciālos cietušos bērnus, un strādāt ar viņiem.

↴ jauns

4. Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai uzlabotu seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanu kopienas vidē, tostarp skolās, slimnīcās, sociālās aprūpes dienestos, sporta klubos vai reliģiskās kopienās.

Minētie pasākumi ietver:

- a) specializētas apmācības un izpratnes veicināšanas darbības darbiniekiem, kas strādā šādās vietās;
- b) specializētas vadlīnijas, iekšējos protokolus un standartus, kuros apzināta laba prakse, piemēram, uzraudzības un pārskatatbildības mehānismu izveidi personālam, kas strādā ciešā saskarsmē ar bērniem šādās vietās;
- c) tādu drošu institūtu izveidi, kurus vada specializēts un pienācīgi apmācīts personāls un kurās bērni, vecāki, aprūpētāji un kopienas locekļi var ziņot par neatbilstošu uzvedību.

Novēršanas pasākumos īpašu uzmanību pievērš vajadzībai aizsargāt īpaši neaizsargātus bērnus, tostarp bērnus ar garīgu vai fizisku invaliditāti.

5. ES centrs, tiklīdz tas ir izveidots, proaktīvi atbalsta dalībvalstu novēršanas centienus:

- a) aicinot citas Savienības iestādes, struktūras, birojus un aģentūras, kā arī attiecīgās dalībvalstu iestādes, struktūras vai aģentūras vajadzības gadījumā un vismaz reizi gadā sniegt informāciju par novēršanas pasākumiem un programmām seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas jomā;
- b) vācot informāciju par novēršanas pasākumiem un programmām seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālas izmantošanas jomā, tostarp par trešās valstīs īstenotiem pasākumiem un programmām;
- c) veicinot paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm, uzturot publisku datubāzi par novēršanas pasākumiem un programmām, ko īsteno katrā dalībvalstī, kā arī trešās valstīs.

29. pants

Brīvprātīgas intervences programmas vai pasākumi kriminālprocesa gaitā vai pēc tā

1. Neskarot tās intervences programmas vai pasākumus, ko saskaņā ar valsts tiesību aktiem noteikušas kompetentās tiesu iestādes, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu ⇒ specializētas un ⇐ efektīvas intervences programmas vai pasākumus ar mērķi novērst un mazināt atkārtotu seksuāla rakstura nodarījumu pret bērniem risku. Šādas programmas vai pasākumi ir pieejami jebkurā kriminālprocesa posmā ⇒ , un tie ir pieejami ⇐ gan ieslodzījuma vietā, gan ārpus tās saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
2. Intervences programmas un pasākumi, kas minēti 1. punktā atbilst tādu bērnu īpašām attīstības vajadzībām, kuri izdara seksuāla rakstura nodarījumus.
3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 1. punktā minētās intervences programmas vai pasākumi ir pieejami šādām personām:
 - a) personām, pret kurām uzsākts kriminālprocess par 3. līdz 7. ⇐ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem, ievērojot nosacījumus, kas nav ne ierobežojoši, ne pretrunā tiesībām uz aizstāvību un taisnīgas un objektīvas tiesas prasībām un jo īpaši ievērojot nevainīguma prezumpcijas principu; un
 - b) personām, kas ir notiesātas par kādu no 3. līdz 7. ⇐ 9. ⇐ pantā minētajiem nodarījumiem.
4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek izvērtēta 3. punktā minēto personu bīstamība un iespējamais risks, ka 3. līdz 7. ⇐ 9. ⇐ pantā minētie nodarījumi varētu tikt atkārtoti, ar mērķi noteikt piemērotas intervences programmas vai pasākumus.
5. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 3. punktā minētās personas, kurām saskaņā ar 4. punktu ir piedāvātas intervences programmas vai pasākumi:
 - a) ir pilnīgi informētas par piedāvājuma iemesliem;
 - b) piekrīt piedalīties programmās vai pasākumos, pilnībā zinot faktus;
 - c) var atteikties piedalīties, un notiesātās personas tiek informētas par šāda atteikuma iespējamām sekām.

30. pants

Pasākumi pret tīmekļa vietnēm, kurās ir ~~bērnu pornogrāfija~~ ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ☒ vai caur kurām tos izplata

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu nekavējošu tādu tīmekļa vietņu likvidēšanu, kurās ir ~~bērnu pornogrāfija~~ ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ☒ vai caur kurām to izplata, un kuru serveri atrodas to teritorijā, un cenšas panākt šādu vietņu likvidēšanu, ja to serveri atrodas ārpus to teritorijas.
2. Dalībvalstis var veikt pasākumus, lai bloķētu piekļuvi tīmekļa vietnēm, kurās ir ~~bērnu pornogrāfija~~ ☒ seksuālu vardarbību pret bērniem atspoguļojoši materiāli ☒ vai caur kurām to izplata, interneta lietotājiem to teritorijā. Šie pasākumi jānosaka, izmantojot pārredzamas procedūras, un ar tiem ir jānodrošina atbilstīgi drošības pasākumi, jo īpaši nodrošinot, ka ierobežojuma apmērs nepārsniedz vajadzīgo līmeni un tas ir samērīgs, un ka lietotāji ir informēti par ierobežojuma iemeslu. Minētie drošības pasākumi ietver arī pārsūdzības iespēju.

31. pants

Datu vākšana

1. Dalībvalstīs ir ieviesta sistēma, lai vāktu, izstrādātu, sagatavotu un izplatītu publisko statistiku par 3. līdz 9. pantā minētajiem nodarījumiem.
2. Statistikā iekļauj šādus datus, kas sadalīti pēc cietušo un likumpārkāpēju dzimuma, vecuma, attiecībām starp cietušo un nodarījuma izdarītāju un nodarījuma veida:
 - a) to cietušo skaits, kuri pēdējo divpadsmit mēnešu, pēdējo piecu gadu un dzīves laikā ir saskārušies ar kādu no 3. līdz 9. pantā minētajiem nodarījumiem;
 - b) to personu skaits, kuras gada laikā sauktas pie kriminālatbildības un kuras notiesātas par 3. līdz 9. pantā minētajiem nodarījumiem, iegūts no valsts administratīvajiem avotiem;
 - c) saskaņā ar 27., 28. un 29. pantu veikto novēršanas iniciatīvu rezultāti attiecībā uz to noziedznieku un potenciālo noziedznieku skaitu, kuri ir piekļuvuši novēršanas programmām, un minēto noziedznieku un potenciālo noziedznieku procentuālo daļu, kuri ir notiesāti par kādu no 3. līdz 9. pantā minētajiem nodarījumiem pēc dalības šādās programmās.
3. Dalībvalstis reizi trijos gados veic iedzīvotāju apsekojumu, izmantojot Komisijas (*Eurostat*) saskaņoto metodiku, lai palīdzētu vākt 2. punkta a) apakšpunktā minētos datus, un, pamatojoties uz to, novērtē visu šīs direktīvas 3. līdz 9. pantā minēto nodarījumu izplatību un tendences. Pirmo reizi dalībvalstis nosūta šos datus Komisijai (*Eurostat*) ne vēlāk kā [trīs gadi pēc direktīvas stāšanās spēkā].

4. Dalībvalstis vāc administratīvos datus saskaņā ar 2. punktu, pamatojoties uz datu vienotu sadalījumu, kas izstrādāts sadarbībā ar ES centru. Tās katru gadu nosūta šos datus ES centram. Nosūtītie dati neietver personas datus.
5. ES centrs atbalsta dalībvalstis šā panta 2. punktā minētajā datu vākšanā, tostarp sekmējot kopīgu brīvprātīgu standartu izstrādi attiecībā uz uzskaites struktūrvienībām, uzskaites noteikumiem, datu vienotu sadalījumu, ziņošanas formātiem un noziedzīgo nodarījumu klasifikāciju.
6. Dalībvalstis katru gadu nosūta statistiku ES centram un Komisijai un savāko statistiku dara publiski pieejamu. ES centrs apkopo statistiku un dara to publiski pieejamu. Statistikā neietver personas datus.
7. Dalībvalstis atbalsta pētījumus par šīs direktīvas 3. līdz 9. pantā minēto nodarījumu pamatcēloņiem, sekām, sastopamību, efektīviem novēršanas pasākumiem, efektīvu palīdzību cietušajiem un notiesāšanas rādītājiem par nodarījumiem.

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

32. pants

Ziņošana

- ~~1. Komisija līdz 2015. gada 18. decembrim sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, izvērtējot, cik lielā mērā dalībvalstīs veikušas pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šo direktīvu, vajadzības gadījumā pievienojot tiesību akta priekšlikumu.~~
- ~~2. Komisija līdz 2015. gada 18. decembrim sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, izvērtējot 25. pantā minēto pasākumu īstenošanu.~~

↓ jauns

Komisija līdz [pieci gadi pēc piemērošanas sākuma dienas] un pēc tam reizi piecos gados iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu [dalībvalstīs] un vajadzības gadījumā ierosina grozījumus.

↓ 2011/93/ES

~~26. pants~~

~~Pamatlēmuma 2004/68/TI aizstāšana~~

~~Ar šo Pamatlēmums 2004/68/TI tiek aizstāts attiecībā uz dalībvalstīm, kas piedalās šīs direktīvas pieņemšanā, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņu pamatlēmuma transponēšanai valsts tiesību aktos.~~

~~Attiecībā uz dalībvalstīm, kas piedalās šīs direktīvas pieņemšanā, atsaucies uz Pamatlēmumu 2004/68/TI uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.~~

↓ 2011/93/ES (pielāgots)

⇒ jauns

33. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas ⇒ 2. panta 3. punkta d) apakšpunkta, 4., 5., 6., 8., 9. panta; 3. panta 1., 4. līdz 9. punkta; 4. panta 4. līdz 7. punkta; 5. panta 2. līdz 10. punkta; 6. un 10. panta; 11. panta ievadfrāzes un b), h), i), j) punkti; 12. panta; 13. panta; 14. panta 1. punkta ievadfrāzes un b) apakšpunkta, 2. un 3. punkta; 15. līdz 20. panta; 21. panta 1. līdz 4. un 6. līdz 10. punkta; 22. panta 3. punkta ievadfrāzes un g) apakšpunkta, kā arī 4., 5. un 7. punkta; 23. līdz 28. panta; 29. panta 1., 3. un 4. punkta; 30. līdz 32. panta ⇐ prasības līdz ⇒ [divi gadi pēc stāšanās spēkā] ⇐ ~~2013. gada 18. decembrim.~~ ⇒ Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu. ⇐
- ~~2. Dalībvalstis nosūta Komisijai to noteikumu tekstu, ar kuriem to tiesību aktos transponē saistības, ko tām uzliek šajā direktīvā.~~
2. ~~3.~~ Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. ⇒ Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsauces esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums. ⇐ ~~Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.~~

↓ jauns

3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva, tostarp šādu valsts noteikumu un attiecīgo šajā direktīvā noteikto pienākumu atbilstības tabulu.

↓ jauns

34. pants

Atcelšana

Direktīvu (ES) 2011/93/ES atceļ no [nākamā diena pēc otrās 32. panta pirmajā daļā minētās dienas], neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem I pielikumā minētās direktīvas transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

↓ 2011/93/ES

⇒ jauns

35. pants

Stāšanās spēkā ⇒ un piemērošana ⇐

Šī direktīva stājas spēkā ⇒ divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas ⇐ ~~dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.~~

↓ jauns

Pienākumus, kas minēti 33. panta 1. punktā, piemēro no [... *diena pēc 33. panta 1. punktā minētā transponēšanas termiņa*], izņemot 21. panta 9. punktu un 28. panta 5. punktu; 31. panta 4., 5. un 6. punktu, ko piemēro no [*datums, kas jāaskaņo ar Regulas par seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanu un apkarošanu priekšlikumu*].

↓ 2011/93/ES

36. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*